

Plymouth, Pa., 16 Balandžio.

Mūsų kaimynai lenkai kariavimą su kas-kart tvirčiau išigaunačia lietuvių prate yra paremti ant drabstymo dumblais neapkenčiamų per jų lietuvių vadovų. Mūsų tėvynainiai lenkų akys yra baisni sutvėrimai už maskolizką jų mamona, kuris juk ir jų, lygiai kaip ir mus, praryti tik tykoja. Už tai jie velyja veikiau su maskoliumi dūti pakajų, o esti lietuvių, kurie jiems niekad jokiu būdu į kelią neparėjo ir kurių vienintelė kaltė yra tame, kad savo tautą ne per budavojimą senoviskosios Lenkijos ant sutrunėjusių pamatų nori išgelbėti, ale stengiasi tą mieri įvykdyti per apszvietimą ir sutikmėje su dvasia amžiaus. Nės, lietuviskiejie tėvynainiai, nū pat atsiradimo taip vadinamojo lietuviszko „klaušymo“ neiszgirdome iš lenkų pusės nei vieno sanjausmingo žodžio, nors pacijų lenkų pareiga yra lietuvių szelpti akivaizdoje to pačaus, kokis abiem tautoms grėšia iš szalies sziaurinio barbaro, bet prieszingai jie visados darė ir daro. Czion Amerikoje lietuvių kentėjo nū jų baisiausia paniekinimą, per lenkizką bažnyčią ant jų užkrautą, kurioje jų kalba buvo begėdiszkiausei iszbjaurojama ir paniekinta. Sziądien jau perėjo ta lenkizskosios ligos gadynė dėl lietuvių Amerikoje ir viskas virsta atžagarei. Lenkai sziądien jau paskutinį kartą stengiasi užgesinti naujos dvasios isigavimą tarp mūsų žmonių ir paskutines srutas vemia per savo laikraszečius ant galvų lietuvių vadovų. Sziądien tokius iszbjaurojimus ir užsipuldinėjimus randame lenkizskūse laikraszečiuose, kaip tai „Gornik“, ir kitūse; bet žinoma toki piemeniszki ir kvailiszki užsipuldinėjimai negali kenkti garbei mūsų tė-

vynainių, ba sziądien lietuvių jau supranta dalykų stovį ir prietikius lenkų link lietuvių.

J. A.

Su sziūm numeriu prasideda apysaka „Kareivio sužiedotinė“ iš baudžiavos gadynių. Pagal latviszką raszė Upits, liet. g. L.

Isz Lietuvos.

— *Suvalkų rėdyba.* Tikrai senai buvo kratos lietuviszkų knygų buvę. Atsiminus, kaip paskutiniam laike tankiai pradėjo maskoliai jieszkoti lietuviszkų knygų, net dyvai darosi, kad beveik per visą žiemą negirdėti jokios kratos. Rodėsi, kad jau maskoliai užmirszo, ar jiems nusbodo tas begalinis jieszkojimas lietuviszkų knygų. Bet palaukksz! pikta dvasia nemiega....

Vilkaviszko paviete buvo Kovo mėnesyje net trys kratos. Net jūka iš tų kratų: maskoliai taip darė, nelyginant vandenyje jieszkotų žarijų. Pirmutinė krata buvo prieš dvi sanvaiti (d. 9 Kovo) *Žaliosios* valsečiuje pas ukinį P., kursai vargu skaito laikraszečius. Vienok pas jį krėtė ir vikių arūde rado, turbut, „Ukinį“. Turėjo kas tyezia ten laikrasztį įkiszti, o paskui apskūsti, kad P. prilaiko lietuviszkus laikraszečius, nės P. yra gana visiems įkirėjęs, o žandarai, kurie to tik laukia, atpleszkėję krėtė ir sugrįžo su laimikiu....

Prie tos progos reikia patemyti, kad vis tai yra negražu taip begėdiszkai skūsti žmogų maskoliui, nors ant jo turime ir kaž-žin kokį piktumą, o kas taikosi „įkasti“ kitą su lietuviszkais laikraszečiais, tikrai vertas pabaudimo. Tokiam per maža pasitiesus su dūti per subinę! Patėmytina, kad vis tankiaus galima iszgirsti apie tokius, ką už jaib

niekniekį supykęs, ant kito, gąsdina skundimu už lietuviszką, tarytum tas lietuviszkas tai yra koksai niekniekis, kurį galima, ant ko nori, suvartoti.

Bet grįžkim prie kratų. Tai gi *Žaliosios* valsečiuje krėtė ir rado. Nudžiugę tūm pasisekimu, Vilkaviszko virszinįkas atsiuntė paliepimą per Karklinių vaitą, kad zemskiai padarytų kratą pas du ukinį P. pirmutiniu draugu (draugu, saugok Dieve, ne lietuvių, tik suvis ko kito!). Zemskiai ir perkrėtė, pagal virszinįko paliepimą, *Keturvalakiūse* (bažnytkaimis Karklinių valsečiaus, Vilkaviszko pav.) ukinį A. ir kriaučių (siuvėją) O., ir, žinoma, nieko nerado, nės nieko nebuvo. Tai yra — lietuviszko nieko nerado, nės kiszeniūse gal rado po kokį akmenį, nū nedėlios užsilikusį — nū nedėlios pesztynių, o gal ir po tuszezią bonką. Bet zemskiai kad ir rastų tokius daigtus, tai kas jiems apie tai darbo? Juk jiems recziaus pramusza galvą su akmeniu, kaip sziaip žmonėms, o ant galo tai pats per savę toksai niekniekis, kurį ar-gi verta persekioti?...

Ar sziaip, ar taip, vis-gi žingeidu, kūm nusibaigs szypatinga krata.

Paminėjau sykį, kad maskolių cenzura pradėjo leisti lietuviszkas knygas nekalto turinio. Nesidžiaugkit iš to per daug! Teisybė, perleido cenzura, ir ne vienas gavo žigune (pacztu) lietuviszkų knygų, bet kada lietuvių tankiaus pradėjo parsisiųsdinėti knygas iš Prusų, maskoliai pradėjo jų neperleisti. Taip bent padarė Vilniaus cenzura: visas knygas (lietuviszkas) sugrąžino į ten, iš kur buvo pasiųstos — į Tilžę. Ir vėl skursim po senovei ir po senovei apsieisim be cenzuros. Nors tiek galėsime pasigirti, kad niekas mūsų knygų necen-

zurūja.

18 Vasario (2 Kovo) numirė Italijoje Aleksiejus Michailoviczius, jaunas, tik 20 metų, sąnarys carizkos szejynos. Maskoliai, žinoma, norejo apgarsyti apie tai žmonėms. *Senapilės* bulmistras, negalėdamas isispriausti į bažnyčią, tai nors pas szventoriaus duris perskaitė (nereikia-nė pasakoti, kad maskolizškai) apie atsitikimą. Vargszai maskoliai!...

Bėto, bucziau užmirszes: *Senapilėje* jau isztikrųjų ketina įtaisyti mokslinyczią zemdarbystės, prie kam ir gimnazija po senovei liktų.

Į pavasarį žmonės pradeda labai tankiai sirgti galvų ir kaklų ligomis. Yra daug tokių namų, ką po penkis arba ir daugiau serga, kuriam name galvaligė, tai visi galvaligė, o kur kaklaligė, tai visi kaklaligė.

Ką pats pavasaris, tai yra pastebėtinai. 20 ir 21 Kovo pustė, snigo ir buvo szalczio 5 R. 22 Kovo buvo net 6. Tik per Blogavieszezių (25 Kovo) szaltis apsimalszino, į vakarą net emė lyti, gal nū tos dienos ir užstos tikras pavasaris. Reikia žinoti, kad Blogavieszezius, tai jau garnio szventė — garnys turi parlėkti, o da visur rogėm kelias.

J. Vėžys.

— *Vilniaus rėdyba.* Į sodžių Subartonis (Merkinės vol. ir par.) yra atsiųsti 5 burliokai ant liūso isztremimo (na valnoje posielenije). Jie tai yra tikri kukaliai tarp lietuvių: vagys, girtūkliai, da piktina jaunūmėnų tūm, kad įpratina maskolizškai dainūti ir kalbėti. Da negana to viso, jie užsimanė Subartonise turėti mokslainę, nors netoli, Merkinėje, yra viena tautinė (narodnaja) mokslainė. Prasze savo popo, tas jiems ir iszurupino, ko jie geidavo: direkcią, jau apie dveji metai, už-

tvirtino prie cerkvės mokslai-
nę (prichodskaja szkola), ku-
rioje sziadien isz viso mokina-
si 10 vaikų, stacziatikių ir ka-
talikų. Ir katalikų!... Ko
ten katalikų vaikai iszmoks,
baisu ir pamislyti. Kad nors
Cimoch'as, tos mokslinyczios
mokytojas butų geras žmogus,
bet kas davė! Diena į dieną
girtas, o kas pasisuka jam, tai
jei negalės, tai tik taip nepa-
vogs... na ir tokiame pavestas
mokinimas vaikų, ir tenai lei-
džia savo mažyčius pas tą isz-
gamą. Cimoch'as yra ukinį-
ku, o ką vaikus per žiemą mo-
kina, jam isz izdo užmoka 40
rublių. Jisai buvo norėjęs
iszeiti ant mokytojaus pradi-
nės mokslinės, bet už savo
bjaurų budą buvo pavarytas.
Tai-gi tokius kacapus, ku-
riems pagal teisybę tik kalė-
jime tikra vieta, siunczia gu-
dai pas mus už mokytojus.
Ko sulaukėm!

Milius isz Maksimonių
(Meskinės par. ir vol.), kursai
įsipirko į sudžios urėdą, par-
davęs paskutinį arkli, sziomet
tapo iszmetas isz tos garbios
vietos už.... pavogimą pa-
valkų vieno žmogaus. Sako,
da pateksės po sudu. Matyti,
kad mokslas tokių mokytojų,
kaip Cimoch'as, neina per-
niek.

Asesorius Kassari's parei-
kalavo nū Merkinės kunigo,
kad tas jam ant Velykų ir
Kalėdų dūtų pinigų, bet kad
iszmintingas kunigas nepabu-
go jo ir pinigų nedavė, tai da-
bar asesorius visaip prie jo
kabinėjasi. Sztai dabar ne-
senei kunigas, įskustas Kas-
sario, gavo nū Trakų „isprau-
nįko“ Baranov'o užklausymą,
ar tiesa, kad jis, kunigas, už-
raszinėjo ant kortelių pravar-
des ir vazinėdamas renka ka-
lėdą. Kunigas atsakė, kad
tiesa, jog užraszinėja ir kad
ma kalėdą, vienok nepraszinėjai
nė vieno, t. y. taip daro, kaip
visos difecėzijos kunigai daro.

Turbūt asesorius ir sziūm

kartu nieko nepesz. Pirmu
tinis skundas Kassari'o, apie
kurį rasziau seniaus, taip-gi
ant vėjo nuėjo. Gerai daro
Merkinės gūdotinas kunigas,
kad nepasidūda meszkinį-
kams, kaip tai nevienas kunį-
gas daro.

Prie Merkinės mokslavietės
jau tapo įsteigtas knygynas,
paskirtas maskolinimui lietu-
vių ir pramitas garsum vardu:
„Publicznaja biblioteka“.

V. Stagaras.

— Žmonės neatmena, kad
kadanors taip daug žmonių į
poras susivestų, kaip sziomet
pirm užgavėnių, seni žmo-
nės sako, kad tas priesz blo-
gus metus atsitinka, žiūrė-
dami su baime ant to lyg kad
ant kometos (žvaigždės su
szlūta, su ūdega). Gal kada
isz tų vestuvių daugybės var-
gai isznyks, bet tūmi tarpu
jaunieji apie viską, kas gali
atsitikti, užmirszdami, smagiai
laiką perleidžia.

Bet kartais atsitinka, kad ir
pirmieji „medaus mėnesiai“
liudniai yra praleidžiami, kai-
po tai kitą kartą Antanui Pli-
kiui atsitiko. Mat, Antanas
pirmąją mergaitę, nuskriau-
dęs, su ana apsivesti ketinda-
mas, pametė, o su kita ant už-
sakų padavė. Pirmoji su
liudnumu ir nusiminimu da-
žinojusi, kad jos mylimas An-
tanėlis, o paskiau prigavikas,
apsiveda, su aszaromis aną
prasžė, kad nors pirm jo szliu-
bo galėtų jam paskutinį kartą
patarnauti, su szarmu galvą
isztrinkti. Antanas jau aną
ant amžiu pamesti ketinda-
mas, nors nū to paskutinio
patarnavimo neatsisakė, idant
anos negraudinti. Bet po to
galvos su szarmu isztrinkimo,
plaukų mylimam jai An-
tanėliui vos tik tai prie szliubo
užteko, nės saujomis ir gniu-
tais slinkti pradėjo, ir galva
plika pasidarė. Mat, mergai-
tė Antanėliui už jo gerus dar-
bus atsidėkavoti norėdama,

isz rieszutų skiautų pelenų
szarmą padarė, su jūmi jam
galvą isztrinkdama. Sztai nū
to jam plaukai nū galvos, lyg
nū paskersto parszo plikinami
szeriai, nuslinko. Paskui
anas žiemą su paprasta kepure
vazinėti negalėdavo, nės gal-
vai labai szalta buvo. Kada
merginos pasijūkdavo, kodėl
anas yra taip grynai plikas
atsakydavo, kad anas yra dar
per daug jaunas, kad anam
plaukai iszdigs.

Taigi jauni berneliai, kurie
prie mergelių smailus esate,
pasidabokite, idant ir jums
taip neatsitiktų, kaip tam An-
tanui, kuris ir dėl savo vaikų
Plikio vardą paliko! Tas
Resiainių kampe buvo atsiti-
kęs.

— Jau ir žydų tarpe toki
atsirado, kurie lietuviszkas ei-
les moka sudėti.

Stungių kaimo karcziamoje,
Žagarės parapijoje (Szaulių
pav.), gyvena žydas szinkorius
Szalimas. Taigi jo dukte
Ribkė sudėjo dainą prie to
Stungių kaimo gyventojų, kur
yra 44 gaspadoriai. Vieną
kartą tokioje trioboje žydel-
kiutė budama, kur szviežiai
gimęs kudikis buvo, tokią dai-
ną iszpasakojo:

Cziucziu, liuliu, mažas vaiks!
Neks nežino, ko jam reiks:
Kad butu bagots, kaip Urnežius
Toks laimingas, kaip Laikunas
Toks kaboczius, kaip Makaviackas
Toks sukezius, kaip Kviadars ir t. t.

Dabar tą iszjūkimą, ar sati-
rą visi anme kaime žino ir
dainūja.

— Apie Rudikių maluno
arti Papilės, Szaulių pav. su-
degimą dabar aiskesnias ži-
nias galima dūti. Zofija Nu-
dautienė isz namų Batavycziū-
tė, jau nū seniai su savo gimi-
nėmis Batavycziais dėl Rudikių
maluno ant Ventos upės per
tris viorstus augszcziau Papi-
lės provojasi. O kada Nu-
dautienei nusidavė netiktai tą
maluną iszprovoti, bet dar ir
proceso vedimą ant 188 rublių

nū jų pripažinimą gauti, Ba-
tavycziai (brolis ir brolienė)
kerszyjo, kad isz to maluno
iszgrajimo toks pelnas bus,
kad anas į pelenus pavirs.
Kada Nutautas, Nutautienės
vyras su sudo pristoru į Rudi-
kius dėl Batavyczių iszvarymo
nuvyko, aniemis dvi nedėlias
dėl pagyvenimo dūdamas, tają
pacią naktį vieną maluno pa-
stovę B. iszlaužė, girnas isz-
ėmė dėl Papilės žydo iszvež-
dami, nū volų gelžinius lankus
nukalė, isz czia savo visus
daigtus į kitą kaimą pas gas-
padorių nuveždami. Tas 8
Kovo (24 Vasario) atsitiko.
Po poros dienų nedėlioje 10
Kovo (26 Vasario) per pat
pietus, kada visi žmonės buvo
į bažnyčią iszėję malunas už-
degtas tapo. Batavyczių tar-
naitė kasžin ko į maluną nuė-
jusi, o aną bedegantį matyda-
ma, gvolta pakėlė, taip kad
keli žmonės isz kaimo iszbėgo
dėl gaisro gesinimo ir užgesi-
no. Bet po užgesinimui vie-
nas B. į maluną atėjęs peczių
nuvertė, taip kad nū jo ugnis
butų szmotą iszdegino, vieną
balkę ir sieną pasvilino. At-
vykusieji policiją tą iszkadą
ant 50 rublių aprokavo. Tą
pat vakarą vėl tą maluną už-
degė, bet vienas žmogus, kuris
į maluną atvažiavo, ugnį pa-
matęs užgesino. O isz tos
priežasties, kad sziokią dieną
dėl maluno uždegimo paran-
kio laiko nebuvo, tai su tūmi
reikalu szv. Kazimiero dienos
16 (4) Kovo palaukė. Tada
tai vidurdienyje isz 11 ant 12
adynos, kada žmonės Papilės
bažnyčioje buvo. Malunas
buvo padegtas, dabar ne gy-
venamoje vietoje, bet ten kur
girnės yra, ir visas sudegė.
Rudikių kaime vieno gaspa-
doriaus jauja pavėjui buvo ir
toji supleszkėjo. Batavycziai
patys tada namieje pasiliko,
visą szejmyną į bažnyčią isz-
leisdami, pertai yra pažvelge-
ma, kad Jūzapas ir Vincentas
Batavycziai tą maluną per

kersztą padegė. Kada ašerorius ir isztyrimo pristovas ant vietos atvyko, Batavyczia lygligonis lovoje gulėjo, o jo pati prie jo sėdėjo. Isztyrinėjimas daromas, bet nežinia ar kaltinikus atras. Per maluno sudegimą iszkados ant kokių trijų tukstanezių rublių pasidaryta. Taigi matote bajorų tarpe ir taip brolių ir seserų koki zbitkai darosi!

— *Raudondvaris* arti Kauno. Eina paskalas, kad vietinis klebonas Pranas Klianauskas 67 metų amžiaus, o 44 metų kunigystės, žmogus labai turtingas, nū vietinio zakristijono ir vargamistro papjautas tapo. Raudondvaryje, kuris prie grovo Tiszkaus priguli 30 metų budams, daugel to didponio dvarų ant arendos valdė už anūs ant metų 12,000 vienos randos mokėdamas, per ką medegiszkaime dalyke labai pralobęs buvo.

Daeina žinia buk mirė szitie kunigai: Narkevyczia Julijusz, Veviržėnų kamendorius 27 metų amžiaus, o 3 kunigystės, Tvarijanavyczia Antanas, Vodaktų filijos klebonas, Krakinavo par. 33 metų amž. 10 metų kunigystės. Ciechanauskis Petras Spirakių filijalista (Puszolatų par.), 33 metų amžiaus, 10 metų kunigystės.

— Isz *Grinkiszkių* parap. Kauno pav. už vieną užmuszėjystę 11 žmonių į katorgą isztisų tapo. Į tą provą ir Grinkiszkių ponas Aleksandas Belozoras įsipainiojęs buvo, bet iszsisuko.

— Svedorių parapijoje vėl didelė užmuszėjystė atsitiko apie kurią vėliaus pasznekėsime.

— Pirm lenkmeczio (1863 m.) Lietuvoje žemaiezių vyskupas Motiejus Volonczauskas įvedęs buvo blaivystę, prie blaivystės brostvos ir prisiegos priversdamas. Vagystės, užmuszėjystės, skandalai

girtybės buvo pasiliovę, karcziamnikai žydai ir bravorai bankrutyfi pradėjo, girtūkliai buvo isztjūkami ir ant pakutos sodinami. Bet po lenkmecziui skerdėjas Vilniaus gubernatorius Muravjovas patėmyjo, kad taip visokios draugystės, o taipojau ir blaivystės brostva yra netiktai dėl valdžios nenaudingos, bet paojingos. Nės jeigu žmonės negers, tai nevarys degtinės, isz kurios akezyžios kūdičiausį pelną turi maskoliai. Visokios draugystės taipojau suvienija žmones politiszkame ir dvasiszkame reikale, žmones dievobaimingais, prie savo budo besilaikancziais ir doriais padaro, o pertai sunku anūs tada pravoslavnais ir maskoliais padaryti, taip kaip maskolių valdžia užsimaniusi buvo. Muravjovas pradėjo dirbti netiktai dėl blaivystės, bet ir dėl kitų brostvių suardymo: koroti tūs kunigus, kurie į brostvas įraszydavo, taipojau tūs žmones, kurie į anas įraszydavo. Tada ir girtūkliai, kurie nū seniau ant blaivystės prisiekę buvo suvisu gerti nustoję, vėl savo galvas pakėlė isz naujo, su dideliu kitų papiktinimu, begerdami. Vėl viskas netiktai senoviszkai, bet dar arsziau virsti pradėjo, nės žmonės isz po baudžios paleisti ir sziek tiek mokslo prigriebę, o dorybę isz naujo paterioję, dar blogesni pasidarė. Nės pats mokslas be dorybės žmonių doriszkai nepakelia. Kas yra latru, o mokslą prigriebia, dar didesniu latrų pasidaro. Gerą vėl žmogų mokslas dar geresniu padaro.

Ką bažnycia per ilgą laiką ir vargą žmonių tarpe buvo gero padariusi, tą maskoliai dar greicziau suardė, idant žmonėms su degtine akis užpylus ir anūs sukvailinus, tikrais mūsų kraszto vieszpacziais pasidarytu. Galime tikėtis, kad bus dar praszciau

maskoliams į savo rankas degtinę suėmus. Sztai dabar po nekurias gubernijas maskolių urėdnikai dėl degtinės pardavinėjimo į karcziamas, szinkius yra įvedami, dėl didesnio žmonių nugirdymo. Karcziamas, szinkius bus didžiausiu valdžios pelnu, pertai kas nū karcziamos, szinkio, degtinės žmones atvadžios priesz valdžią kalto pasidarys. Kunigas, kuris girtybei priesztaurus, ponas savo tarnus už girtybę barantis, pati savo vyrą isz karcziamos naman traukianti turės priesz sudą atsakyti, o tai todėl, kad degtinės pardavinėjimas yra valdžios pelnas, o kas priesz valdžios pelną „kablius“ daro, bus kaltas priesz valdžią. Cenzura taipojau neleis straipsnių priesz degtinės gėrymą raszomų ir t. t. Maskoliai po szinkius, karcziamas užims žydų vietą. O kur eis žydai? Lai jie eina į Argentiną, Ameriką ar kur nori, nės jie yra valdžiai nereikalingi pertai, kad su žmonėmis vietinę, o ne maskoliszką kalbą kalbėdami. Kaip bus po karcziamas maskoliai, o ne žydai, tai girtūkliai turės su anais maskoliszkai kalbėti. Taigi turime viltį, kad prie karumės, valseziaus mokyklos, sudod, dėl maskoliszkos kalbos iszmokinimo betarnaujanczių dar gi ir karcziama prisidės! Tokios karcziamos, dar pas mumis neįvestos, bet netrukus bus. Maskolijoje jau yra įvedama.

Ir be to pas mumis su taja degtine prastai darosi, po žemaiezius tame laike daugiaus kaip kitą kart aną begeriant. Mat, dabar yra sunki gadynė, o kad aną užmirszi, tai reikia pasigerti.

Szilavoje, Resiainių pavieta, kanaunikas Jastrambskis pakol dar valdžios karcziamos neįtaisytos taps pas savę gerą, sadarų ir stiprų kiaulinįkaitaisė, į kurį nelabiausius gir-

tūklus, ant szio svieto dėl isztisų pakutavojimo, uždaro. Taigi yra ten vienas didelis girtūklis jau senas žmogus Sirvidu vadinamas, o isz Varkalių ar kiaulinįkų kaimo paeinantis, kuris turi tiesą pasigirti, kad tame kiaulinįke kartą uždarytas buvo, bet dik-tą spēką turėdamas isz ten isztrukti gavo. Anos bažnyczios kamendorius taipojau girtūklus ne kartą su pagaliu glostė.

Vieną kartą Sirvidas dikcziai szalabano (arielkos) atsigėręs užsimanė žydus visus į Egipto žemę iszvaryti. Gerą spēką turėdamas su virve tris žydukus suriszo ir jau porą viorstų link ant Titavėnų pusės nū Szilavos pavaręs buvo, bet vieną raitą žmogų prieszais savęs bejojant pamatęs, o mislydamas, kad tai policijos uriadnikas yra, pabėgo. Sziočiu budu Szilaviszchio žydams Egipto žemės neteko matyti. Szilavos žydai vienok atmokėjo, aną sugaudami, ant szlajų užversdami ir prie Szilavos starszinos nuveždami, kuris aną už žydų į Egiptą varymą ant kelių dienų į „szaltąją“ uždarė. Vieną kartą Sirvidas nū žmonių taip ant kelio sumusztas buvo, kad ant viso kelio pakol į Szilavą dėl pagelbėjimo pas daktarą davežtas buvo savo kraujo lazais sniegą iszvarvino.

Telszių pavieta iszprasigėrimo priezasties visoki skandaliai, užmuszėjystės ir kryvidos labjausei smulkesnių bajorų tarpe isztiko.

Laukuvos parapijoje kasnelį žemės turėdamas Antanas Dobrovolskis gyveno, bet paugę vaikai nū tėvo tos žemės gauti su geru, jam gyvenant, negalėdami, sunus tėvą užvertė, o duktė su peiliu anam gyslas papjovė, nužudyti norėdama. Kada anas led tik-tai gyvas viename kambaryje po stalu gulėjo, nedorus vaikai antrame kambaryje roda-

vojosi ar tėvą užbaigti muszti, ar aną taip palikti. Tūm tarp tėvas repeczkoms per duris lauku iszėjės gvolta padaręs susiedus suvadino, kurie auam ant pagalbos atėjo. Nabagas tėvas nū baisių pažaidų mirti turėjo, o vaikai į Sibirių iszsiųsti tapo.

Vienas Andreikus Laukuvos par. žinomas vagis, Laukuvos aptiekoriaus tikras brolis, mat koku budu galvaždystę papildė: Vaitilaukių bajorų akaliczioje (Laukuvos par.) vienūse namūse ant kampo davatka Girczaitė gyveno. Jei į Laukuvos bažnyčią iszėjus, Andreikus jos daigtus ir pinigų iszrubavojęs, prie durų ant jos su pagaliu laukė. Jei atėjus, aną užmuszė sukiszo į peczių, o dėl savo darbo užtrynimo namus uždegė. Iszrubavotus daigtus į Szilelius dėl pardavimo iszsiuntė, idant ir czia savo pėdas užtrinti, iszsiuntė ten ant turgaus žmogų už tris rublius pasamdęs. Nekaltas apteisintas tapo, o Andreikus į katorgą iszsiųstas.

Varlė.

— Isz Latvijos. Anas latvių balius, apie kurį kotiktai pirmiau kalbama buvo, pagal Jelgavos gubernatoriaus valę prasidės ne 28 Birzelio mėnesio dienoje, bet 26 Birzelio. Valdžia nori, kad tūmi žygiu ne tiktai szimmetinis kuržemės po maskolių padonystę balius, bet ir nū baudžiatvės atleidimo szventės apeinami būtų.

44.

Isztremtiejie lietuviai už lenku „oiczizna“.

Kaip jau perėjusiūse metų se raziau apie lietuvius, sviete iszsisklaidziusius, ir užmaniau kad „Susivienijimas“ turėtų apie tai rupintis, kur tik žino lietuvius gyvenanczius, turėtų dovanai siųsti laikraszczius

jiems o ypacziai menkai tesuprantantiems apie savo tautą bei norintiems, o neįstengiantiems pasirupinti laikraszczius dėlei neisztekliaus bei nežinios koku budu galėtų įgyti, kaip rodo szis laiszkas isz szaltosios meszkorijos, Samaros gubernijos:

„Nužemintai praszau asztamstų. Isz tolymos szalies, pirmas yra mano žingsnys raszymo į užrubežę. Iszvaryti mes esame 1863 metų isz Lietuvos už buntus (metežą), toli nū savo brolių ir szalies ir nėra isz kur knygų lietuviszkų gauti, nės nū vyresnybės (caro) užginta; lenkiszskų galima gauti, bet lietuviszkos užgintotos visiszškai. Žmonės norėdami gauti žemaitiszko arba lietuviszko druko knygų, laikraszczių, dainų ir dvasiszskų skaitymų, praszto manęs idant raszycziau į tamstą apie atsiuntimą knygų lietuviszko druko“.

Ir gudai kartą pasiskubino. Perleidus cenzurai keletą lietuviszkų knygelių bei Naują Elementorių vienas lietuvis nusiuntė praszimą Kauno gubernatoriui, kad dūtų daleidimą jam pardavinėti liet. knygą kurias cenzura leidžia, tai ant karsztų pėdų gavo atsakymą, kad nevale pardavinėti tų knygų.

Isz Kitur.

— *Suvienytos Valstijos.*

— *Philadelphia, Pa.* 11 d. Bal. Laikrodėlis iszgelbėjo nū smerties. Trys vagys norėjo nusukti nū indžinų visus varinius szriubus; bet naktinis sargas jų patėmyjęs rikterėjo ant jų ir tie pradėjo bėgti, o sargas vytis; jam bevejant vienas isz vagių atsigręžęs, iszsitraukė revolverį szovė į jį ir pataikė tiesiok į tą daigtą krutinės, kur buvo laikrodėlis; laikrodėlį sutrupino į szmotelius, bet jo kuno kulka nekliudė; antrą sykį

szovė ir pataikė į koją. Sargas dar patol jų vijosi, pakol kraujas nenubėgo ir pats alpęs neparpūlė. Policija atradus jį nuvezė į ligonbutį. Yra viltis, kad pasveiks.

— *Philadelphia, Pa.* 11 d. Balandžio. Navatnas atsitikimas atsitiko pereitą utarniką. Viena moteriszskė iszsiuntė savo dukterį, trylikos metų mergaitę, į girę ruszkyinių parinkti. Mergaitė eidama sutiko vaiką, su kuriūm visados draugavo, pakalbino jį, kad eitu drauge į girę; tas paklausė jos ir nuėjo abudu. Diena buvo grazi ir netikėjo kad but kokis szturmas; taip pavaikszezioję po girę rinkdami ruszkyines, iszėjo ant gryno lauko gerą galą. Tūm laik isztiko szturmas ir jiedu susikabinę bėgo atgal į girę, kad kur už medžio užsislėpti; bet jųdum bebėgant užgavo žaibas ir nelaimingi paliko ant vietos užmuszti. Atrasti jųdū liko tiktai ant rytojaus susikabinę gulinti ir žaibo sudeginti.

— *Washington, N. Y.* 10 Balandžio. Pasiutiszka vėtra, kokios czia neatmena nū 30 metų, tėsėsi pereitą naktį per pustreczios valandos. Szeszi namai tapo sudeginti isz priežasties perkuno įtrenkimo. Jokubas Harring, kuris dar bavoši ant valtėlės, esanczios ant perkaso, tapo pažeistas perkuno ir apturėjo tokius žaizdus ant viso kuno, kad turės mirti. Pavandens upių ir upelių, bėganczių isz kalnų, nusineszė su savim daugybę tiltų.

— *Burlington.* 11 d. Balandžio. Moteriszskė Castil Force pagimdė kudikį, kuris nesveria nei dviejų svarų; rankos jo kaip vyro maziukas pirsztas, kojos kaip didysis rankos pirsztas, o ant galvutės galima užmauti pūduką, ką kava geriasi. Visas sude-

jimas kaip ir kožno ir esąs sveikas ir linksmas.

— *Vienna,* 11 d. Bal. Baisus pavandens Hungarijoj. Du kaimu netoli Semlin, Slavonijoj vandū isz upės Danubos visiszškai prigirdė. Daugybė žmonių prigirė; ne kurie tik iszsigelbėjo ant valtelių.

— *Bismarkis* kalbėjo į Germanijos ministerius, kad gyventu santaikoje su Rossia ir jokių papiktinimų nedarytu, nės, sako, ji yra geriausia isz mūsų kaimynų.

— Isz *Petropilės* ateina žinia, kad Nižnem Novgorode sugriuvo naujai statantis hotelis apipildamas 30 darbininkų griuvesiais. Keli isz darbininkų paliko užmuszti, o kiti paojingai sužeisti. Architektas, budavojantis tą budinką, papildė patzudystę. Pereitą metą sugriuvo teatras, kurį taipgi jis budavojo.

— Sziomis dienomis tapo atrasta Anglijos pamarėje, lavoną czeko Fr. Kral'o, gyventojaus miesto Cleveland'o, kuris nuėjo ant marių dugno po draug su garlaiviu Elba. Pas nelaimingąjį atrasta \$70 pinigais. sidabrinis laikrodėlis su auksiniu lenciugėliu, auksinis laikrodėlis moteriszskas, dėžutė su senoviszkais pinigais, auksinis ziedas ir ukėsizskos popieros, kurios pataravo dėl jo sužinojimo. Kral'is per 9 sanvaites perbuvo vandenyje. Daigtai atrasti pas jį bus prisiųsti naszlei, jo pacziai į Cleveland'ą.

— *Roma.* 10 Balandžio. Provincijoj Taskana atsikartojo drebėjimas žemės, pridirdamas daug blėdies. Mieste Tredudžio užgriuvo keli namai; isz po griuvėsių iszimta lavonai ir keli pažeisti; 8 ypatų dar neatrasta. Mieste Mon-

tenulecziano užgrinvo trys namai; dvi ypotos ten atrado smertį, o keli paliko pazeisti.

— *Petropilė*. Kovo 30 dieną salėje „Blagorodnago soboranija“ atsiliko koncertas „Lietuvizskai Žemaitizskos Labdarių Draugystės“ ant naudos mokinančiams Petropilėje lietuvių. Koncertas prasidėjo 9 valandą vakaro. Publikos buvo gana daug, ir tai parinktos.

Išspradzių vyrizskas choras puikiai padainavo lietuviszkas dainas: „ant kalno karklai siubavo“ ir „Szeriau žirgelį“. Toliaus p. Dekker-Szenk'as atliko gražią fantaziją ant gitaros: p. Dekker-Szenk'as — jau žilas senukas, jo gitara, didelei panaszi — senovizskas lietuvių kankles, patys, ant galo, jo gestai — darė įspaudą, buk tai skambina ant kanklių koks senukas — lietuvis.... Toliaus p. Karklin's (latvys) puikiai atgiedojo Czaikovskio romansą. Po jam ponia Zaleska su didelia energija ir karszcziu atliko ant fortepijono List'o koncertą. Priesz patį antrakta giedojo su dideliu pasisekimu panaitė Gepner, lenkė, suvis dar jauna mergaitė.

Po antraktui maisztas (vyrizskas ir moterizskas drauge) choras padainavo „Motusz' Motusze“, Maniuszkas „Tems-ta dienele“, „Beausztanti ausz-relė“ ir kitas. Isz artistų, potam dainavusių atsižymėjo p. Buchtojarov'as ir ponia Sonke, aktorka Ciesoriszkių teatrų, lenkė.

Akompanjavo p. Kruszevskis.

Visi augszcziaus paminėti artistai ir artistkos buvo iszszaukiami po dusyk, nekurie (kaip p. Dekker-Szenkas) net po trissyk. Pats choras padainavo didekziai daugiau dainų, kaip buvo apgarsinta koncerto programe, tarp kitų „Sėjau rutą“ ir „Putinelį“.

Apart paminėtų artistų iszėjo ant scenos artistkos pp.: Karaffa, ir Trapeznikova ir artistai pp. Rubino ir Stepanov, vienok su mažesniu pasisekimu.

Choru labai mokincziai dirigavo p. Jaksztas.

Apie koncerto pasisekimą daugiausei rupinosi lietuviai — studentai: jie patys pardavinėjo bilietus, patys darė tvarką salėje, patys gana didžiame skaitliuje priglūdo prie choro, ir t. t. Ant koncerto tarp kitų prakilnesnių ponų užkvietė kunjgaikszzcius: Mykolą Oginskį, Giedraitį, Radzivillą ir vieną rusiszką; visi keturi nusipirko po bilietą, užmokėdami po 10 rub., nors brangiausios pirmosios vietos kasztavo tik 5 rub. Pribuvo vienok tik tai vienas kunjgaiksztis Oginskis, kuris gražiai kalbėjo lietuviszkai: jam praszant choras padainavo keletą lietuviszkų dainų virszaus. Abelnai — pribuvimas kun. Oginskio ant koncerto ir jojo tenai pasielgimas padarė lietuviams labai džiaugsmingą įspaudą.

Isz kunjgų — ant koncerto buvo keturi; tarp jų kun. Prapūlianis, Mohylevo metropolitotos sekretorius, ir kun. Maciulevyczius, profesorius dvaisizskos Akademijos.

Visas koncerto įtaisymas kasztavo į 200 rub.: vienas salės nusamdymas kasztavo 100 rub. Vienok „Labdarių Draugystė“ visgi didekziai pelnė, nės iszviso buvo surinkta beveik 400 rub.

Tokiu budu vakarykszczias koncertas visiszskai pasisekė.

A. Pakalniszkis.

— *Isz Vilniaus gub.* „Pravitelstvennyj Viestnik“ N 46 padūda statistiką Vilniaus gub. mokyklų už 1893 metus. Tūse metūse buvo tenai iszviso 869 mokyklos su 32,468 mokytiniais. Palyginant su 1892 metais skaitlius moky-

klų pasidaugino ant 129, o mokytinių — ant 3,567. Pagal tikėjimą mokytiniai dalinosi taip: maskolių 8,923, raskolnykų 179, katalikų 8,398, protestantų — lietuvių 290, protestantų — reformūtų 15, žydų 6,143, žydų karaimų 61, mahometiszkių 73. Ant užlaidymo taip vadinamų „narodnų“ mokyklų vietinės sodzių valdzios sudėjo 54,545 rub. 32 kap. „Jei atsimisime, baigia savo straipsnį „Pravit. Vies.“, kad ant 1,397,320 Vilniaus gubernijos gyventojų pravoslavnų yra tik tai 384,651, tai negalima nesidžiaugti, kad procentas pravoslavnų mokytinių kur kas pereina procentą mokytinių kitų tikėjimų: laikraszcziaiui tam tartum nežinoma, kad katalikai tyczia neleidžia savo vaikų į tas mokyklas, nės ten mokytojai stengiasi jiems įkvėpti maskoliszką dvasią.

— *Isz Kauno gub.* Nemunas yra svarbiausiu pirklystės keliu Kauno gubernijoje. Metūse 1893 Nemunu nuplaukė 4,253 laivai ir 7,441 cieliai, ant kurių nuvežta tapo tavorų už 3,505,372 rub. Tūse pacziūse metūse iszdūta tapo 19,846 rub. 98 kap. ant isztaisymo Nemuno ir Vilijos.

— Nesenei sodziuje Strumileziūse Zarasų (Novoaleksandrovsko) pav., vienas vaikas rado užkastus pinigų. Pinigai tie dvejopi. Vieni dideli sveria iszviso beveik 2 svaru: isz jų 22 yra didesni už sziaudieninį maskoliszką sidabrinį rublį, o 5 kiti — yra didumo sidabrinio pusrublio. Yra tai hollandiszki pinigai isz XVII amžiaus. Hollandija vedė tada gana placzią pirklystę su Lietuva, Lenkija ir Maskolija; pertai lietuviai turėjo pas savę daug hollandiszkių pinigų. Dangelio isz tų sidabrinų pinigų (Hollandijoje vadinosi jie Joachimstaler) nupjaustyti krasztai: tai buvo

labai paprastas per 30 — metinę karę vogimas sidabro. Mažieji pinigai, kurie sykiu sveria 1½ svaro beveik visi muszti Rygoje. Jūse suvis nedaug sidabro — beveik vienas varis, per tai jie didelei yra surudiję. „Pravit. Viestn.“ raszo, kad tokių pinigų atrasta tapo jau labai daug — keli pudai: daugumą isz jų perliejo į maskoliszkus pinigus, o radikams atidavė tiek, kiek buvo vertas atrastas sidabras.

— *Isz Pepropilės*. Mohylevo metropolita kun. Kazlauckas perstatė vidaus ministeriui sunkų padėjimą katalikizskos kunigijos Vitebsko gubernijoje: ne vienoje parapijoje su 5-7000 katalikų yra tik tai po vieną kunigą. Vidaus ministeris nusprendė, kad visose parapijose, kuriose skaitlius katalikų pereina 4,000, prie prabaszcziaus gali buti vienas vikarijus (kamen-dorius).

— *Isz Szaulių*. „Kraj“ N. 9 pranesza kad tebesanti nū 3 metų Draugystė paszalpos neturtingiems Szaulių gimnazijos mokytiniais apgarsino žinias apie savo darbus per 1894 m. Paszalpos nū Draugystės iszneszė 503 rub. 62 kap.; teko jos 27 mokytiniais: 18 katalikų, 7 pravoslavams, 1 liuteriui ir 1 žydui. Prietam Draugystė priėmė aukaujamas jau vartotas knigas, kurias paskui dalino neturtingiems mokytiniais.

Draugystė susideda isz 2 garbės sąnarių: kun. M. Oginskio ir St. Uryncevycziaus, ir isz 134 tikrų sąnarių, mokančių ant metų 3 rub. „Gaila tik tai, užbaigia „Kraj'us“, kad nekurie sąnariai neįnesza taip mažo mokeszio, kaip tai atsitiko 1894 metūse, kada 20 sąnarių neužmokėjo“.

— *Isz Vilniaus*. Vyskupui Audžioniui vis nesugrįžta

sveikata. Vyskupas didelei susibaigė ir iszblyško, bet gali miegoti ir valgyti. Gydytojai liepia užlaikyti kūdičiausią tylą. Klierikus szventis vyskupas Zdanaviczius, kurį daktaras Rachunkowicz iszgydė nesenei nū vandeninio tinimo.

— *Isz Vilniaus gub.* Dėl javų pigumo, kaip pranesza „Minskij Listok“, vietiniai ūkininkai pradėjo paslapta varyti isz jų degtinę. Valdžia sugavo jau 11 tokių paslėptų bravorų, isz kurių vienas, isteigtas netoli miestelio Radoszkowsce, buvo tyezia digtas, nės galėjo per dieną iszvaryti degtinę isz 12 pudų rugių.

— *Isz Maskvos.* Maskvos universiteto studentai buvo padavę praszimą carui Nikolajui II, kad jiems sugražintų visas tas liūsybes, kurias turėjo universitetas pradžioje vieszpataavimo Aleksandro II. Atvežusiems tą praszimą studentams liepė kūgreicziausei iszvažiūti isz Petropilės.

Dabar neperseniai universiteto profesorius Bezobrazovas turėjo vieszą prelekciją, ant kurios susirinko daug studentų ir publikos. Joje iszrodinėjo, kad sziaūdieniniai Rusijos universitetai dėl susiaurinimo savo tiesų neatsako savo tikslui; jaunūmenė isznesza isz jų nūmonę, jog žmogus gabiausias ir su geriausiais norais negali per didelį suspaudimą padaryti nieko gero; kad tokiu budu isz universitetų iszeina žmonės be jokių prakilnesnių siekių ir t. t. Klausytojai karsztai plojo rankomis. Ant rytojaus Bezobrazovą atstatė nū vietas.

Už panaszų apsiėjimą atstatė taip gi to universiteto docentą Maliutina.

To paczio universiteto istorijos prof. Kliuczevskis vienoje isz savo prelekcijų pasakė, kad aszaros nedaleidžia jam

iszrodyti didumą darbų Aleksandro III. Pertai studentai pradėjo szvilpti ir užti ant jo prelekcijų, o jisai pats nori pereiti į Kijevo universitetą.

Vargdienis tampa turtingu.

(Tąsa.)

Ant ketvirtų metų pusbernystės suderėjau algos 20 rub., marszkiniai ir bulvių puras pasodinti, dėl tėvų.

Pavasaris artinasi; prekės javams kyla ir kyla; po Velykų, lyg apstojo. Pardūdu: rugius po 8 r. 10 kap., miezius po 1 r. 80 k., avizas po 1 r. purą. Paimu: už 30 p. rugių — p. pirkau žiemoj, taip gi po 2 r. 40 kap. — 93 rub., už miezius 16 rub., už avizas 20 rub., isz viso 129 rub. Su 101 rub. per 6–7 mėnesius uždirbau 28 rub. „No! sakau, szimtelis darbsztesnis už manę: per pusę metų uždirbo 28 rub., tūmet kaip asz per isztisus metus tik 20 rub.! 129 r. — 5 r., pergulėję be darbo, rankoje, 134 rub. Kur ir kaip jūs iszversti? Į banką dėti szimtą nevertėtu: per mažai uždirbsi... už visus metus septyni rubliai. Žiuru, laukiu, ar nepasiseks dėl jų geresnis užsiėmimas. Už keleto dienų girdžiu, kad Jankevycziaus Jūzas rengiasi iszeiti į Rygą, žemę atidūti kam arendoj. Subatos vakare asz pas jį. „Ar iszeini į Rygą?“ — „Iszeinu“, sako. „O žemę kam paliksi?“ — „Kas pinigų dūs ant kelio“. „Kiek nori“ — „Už vasarojaus lauką 20 r., nės pirmą kartą jau suartas; už rugius ir kviečius 40 rub., o jei kas paims viską arendoj ant keleto metų, tai atidūsiu ir viską už 60 rub. kasmetinės arendos“. „Nu, tai gerai, asz imu tavo žemę, pasikalbėsiu tik su gaspadorium ir tėvais“. Pasisznekejau su savo gaspadorium. „Tav“, sako jis, „lyg sziam laikui Dievas padėjo; imk!

kad geras busi, padės ir toliau. Už iszdirbimą užmokėsi ar man ar kitam o per Mikalojų, laike vieszėjimosi, iszkulsi“. Tėvai taip gi su noru sutiko ant to mano naujo užsimanymo. Paėmiau Jūzo žemę ant ketverių metų, t. y., lyg szaukimui manęs į karūmenę. Jūzui užmokėjau 60 rub., už contractą 2 rub. „Szitai“, sakau, „jau turu ir savo ukę ir 72 rub“. Tėvai mano taip gi džiaugėsi: „tūrėsva“, sakė, „dabar geresnę triobą, tūrėsva kur ir apie ką pavaiksztinėti ir darbūtisi nebereiks pas kitą“. Į antrą galą Jūzo namų įleidau gyventoją, daviau jam darzo plotą, už ką jis man apsiėmė 20 dienų dirbti ant lauko ir 20 rytų kultū. Nū gaspadoriaus pirkau sėklą: 1 p. sėmenų už 4 rub., 8 p. miezių po 2 r. 70 k. ir 2 p. avizų po 1 r. 20 k., užmokėjau isz viso: 13 rub. 50 kap., už užbaigimą iszdirbimo laukų užmokėjau 25 rub. Nupjovimas javų nieko nekasztavo: tą darbą atliko mano gyventojas su savo žmonele ir su pagalba mano tėvų. Ant suvežimo javų iszėjo 10 rub.; tą darbą nuveikė gaspadorius per 2 dienas. Daugiausei buvo triuso su linais: pasamdžiau 12 ravėjų, kurios nurovė per vieną dieną. Joms užmokėjau, kiekvienai po 20 k. — 240 k., ant valgydinimo jų iszleidau 3 r. Gerai bobeles valgydinau. Suvežė linus tėvai, tik už arklį užmokėjau 40 k.; Nukapszė ir pamerkę — gaspadoriaus szejmyna per vieną dieną už 2 r. 50 k.; isztraukė ir paklojo — vėl jie patys už 1 r. 50 k., suėmė tėvai; parvežė ir iszmynę — gaspadorius per tris rytus, užmokėjau 3 rub., už minamą masziną 75 kap., už iszplukimą — viešnam žmogui, ant jo valgymo, nū pundelį 35 kap., už 40 pundelių 14 rub. Žardelį gi iszkulė viename subatos vakare sodžiaus berniukai, už tą

jiems ant rytojaus nupirkau už 1 r. 50 k. baczkelę alaus. Isz viso linai kasztavo 29 rub. su kapeikomis, ne skaitant darbo tėvų ir savo. Iszrinkau gi už linus szitai ką: už 3 baczkas sėmenų, po 9 rub. kiekviena, 27 rub., už plūsztą po 40 r. už berkavą, 80 rub., isz viso 107 rub., javus iszkuliau su vėlinu su pagalba tėvų ir savo gyventojų per Mikalojų pats. Gavau: kviečių isz dviejų purų 18 p., rugių isz 4 p. 32 puru, miezių 30 p., avizų 16 p. Pardavęs javus pavasaryje, paėmiau: už 16 p. kviečių po 4 r. puras — 64 r. už 26 p. rugių po 2 r. 40 kap. puras — 62 r. 40 kap., už 24 p. miezių po 1 r. 50 k. — 36 r., už 10 p. avizų po 1 r. 10 k. — 11 rub., isz viso — 173 rub. 40 k. Isz viso laukas atneszė: 173 r. 40 k., — 107 r. — 280 r. 40 k., o priskaitant 2 p. rugių, 6 p. miezių, 6 p. avizų ir 4 birkas szieno, kuriūs pasilikau ne pardavęs ir už ką bucziau paėmęs lengvai 30 rublių, bus 310 r. 40 k. Po atskyrimui nū tų 310 r. 40 k.: 62 rub. arendos, iszdūtus už nudirbimą: linų 29 r. kitų javų 48 r. 50 k., paliko tikro uždarbio 171 rub. 133 rub. uždirbo per metus 171 rub.! Pinigus, paimtus už linus ir sėmenis nepaguldžiau: už 40 rub. pirkau arklį, už 15 r. karvę, o už likusius 45 rub. — javų: rugių 15 p. po 2 rub. ir 10 p. miezių po 1 r. 30 kap., 2 rub. gi pasilikau kieszniuje. Visiszkai be skatiko palikti, sakau, negerai. Tūs javus pardūdamas, uždirbau 8 rub. Kad visą savo mantą bucziau į pinigus apvertęs ir pinigais užlaikęs, tai ant penktų metų pusbernystės ir 19 amžiaus bucziau turėjęs: 134 rub. praėjusių metų — 171 rub., iszrinktų isz žemės — 8 rub., paimti per prekystę, 20 rub. algos, isz viso — 333 rub. ir — 10 rub., kuriūs mano bėrukas per žiemą užkrutėjo. Vežė

„gyvūlys“ plytas, miszką, buvo porą sykių nulingavęs į Rygą ir taip gi pats prasimaitino ir man uždirbo. 343 rub. 18-kos metų berniukui samdi-
nįkui turėti ar gi ne gražus daigtas?! Jau netik iš samdinįkų atsirado užvidėtojų mano turtui, bet ir iš ukinįkų, senei žemės turinczių, buvo tokių. Pravadino manę „vertelgą“, „Joseliū“, „Abromu“, vienok sulyginus tūs skersakevimus ir tycziojimusi blogų žmonių su gūdone, malonumu ir meilumu, kuriūs atrasdavau dėl savęs pas visus gerus žmones, neverti jie beveik nei atsiminimo. Visi manę gyrė, gūdojo, mylėjo, labjausiai gi mergaitės kaip samdinykės taip ir ukinįkų dukteris, nės matė, kad asz, jei nepakliusu į kariumenę, lyg vedimo metų, „užkisziū už pajūstės“ savo visus so-
džiaus kavalierius – ukinįkus, matė, kad asz noriu, moku, ir taisausi gyventi.

19 kti metai.

Apsibuvau ant vietos, pas Gutonį. Algos suderėjau 25 rub. su nekuriais priedais. Iš 243 rub. „gyvių“, kaip sako-
ma, „pinįgų“ 10 rub. išėjo ant įgyjimo: rogių, arklio, akėczių ir pakinkymo prie jų, 20 rub. — ant: naujų batų, talubėlės ir kitų drabužių ir reikalingų daiktų, ant pageri-
nimo Dievo namo 3 rub., ant alaus butelio, kito ir kitų menkų ir pusreikalingų išdavimų 1 rub., 60 rub. atidaviau arendos, iš viso: 94 rub.; at-
liko 164 rub. „60-70 rub.“, mislyju, „gali būti, iszeis ant ukystės reikalų, ale kur bus dėti atliekancziūs? Rudū to-
li“... Už sanvaitės, atbėga pas manę Kimbris ir sako: „Paskolink man, broli, vėl pi-
nįgų! Mauszkis atsisuko ir, prisikverbęs, praszo atidūti jam szimtą deszimtį rublių. Praszaū palaukti rudens; asz
tav; sakau; ketvertą, penketą purų avių pridėsiu, bet žydas

ir klausyti nenori“. — „Uj, ne gal' laukt'! pinigai reik'! re'k' pikt' kvieczi', rugi'; ne-
gal!!! Jei dosi kiti vekssel ant ketere deszimti rubli, pa-
liauks ligi ruden, jei ne, eism pas Raden (teisdaris)“. — „Paskolink! asz tav vėl dūsiu stuką apsisėti. Kur asz da-
bar sugriebsiu! iš bankos im- ti nenoriu: placziai iszsigirs; sarmata.“ — „O gi į žydo ki-
szeniu lysti ar nesarmata?“ atsiliepiu, patylėjęs. — „Su žydu kitoniszkai: jis tyli ir niekas nežino ar turi skolos ar ne; žinomas daigtas, reikia pas jį iszgeriti“. — „Ir iszger-
ti“, sakau, kad užeitumet pas krikszczionį butų geriau, ne kad pas žydą“. — „Apie tą, broli, ne kalbėk! tą asz žinau gerai. Pas žmogų (lietuvi) nedrąsu, nesmagu ir pinigų reikia užmokėti, o pas žydą kaip namie ir gerk kiek ko nori, o užmokėti taip gi tūj nepraszo; kad nuvežei purelį, kitą, tai gerai“. — „Tas tai vežiojimas žydams purelių ir pabaigia žmogų. Paskolin-
siu, sakau, lyg pirmai dienai Lapkricziū mėnesio, bet man iszdūsi vekselį, ant szimto ir trisdeszimts rublių. Žydo ki-
szenėje, mislyju, sėdi, baisu be liudyjimo“. Iszdavė vekselį; daviau pinigų. 20 rub. pa-
rodytų ant vekselio daugiau, turėjo būti paranka, kad Kimbris man dūs apsisėti savo stuką. Kimbris, paėmęs pi-
nįgus, išz džiaugsmo, kad ta- me karte iszsisuks išz nagų sa-
vo geradario, Mauszkos, grie- bė man ranką bučiūti, nežiū rint ant to, kad asz už jį be-
veik du sykiu jaunesnis. Kimbrio stukyje pasėjau pu-
rą avių. Ant ukystės tais metais išėjo 60 rub. Žiemi-
niai javai toje vasaroje neuž- derėjo; vasarojas buvo geras: rugių iszkuliau 16 p., kvieczių 24 p., miežių 36 p., avių savo žemėje 20 p., Kimbrio 8 pu-
rus. Sėmenų pataisiau 2 baczkas, plūszto 2½ birkava.

Už sėmenis gavau 20 r., už li- nus, po 30 rub. ant birkavo, 75 rub., išz viso išz linų isz-
rinkau 105 rub. Rudū, man kiszenėje 105 rub. — 110 — 215 rub. o atėmus 6 rub., kurie iszėjo ant iszdirbimo žemės, nės po paskolinimui Kimbriui 110 rub. man buvo palikę tik 54 rub. pinigais, 209 rub. Vėl mąstau ant ko iszmainy-
ti tūs pinigų ir vėl atrandu dėl jų skylę: szimtą įdedu į banką. Kad ir septynis rub- lius per metus atnesz ir tie ge-
riau kaip į stogą kieszti. Už 86 rub. pirkau nū berniokų javų: 20 purų rugių po 2 rub. 20 kap., 16 p. miežių po 1 rub. 30 k. ir 30 p. avių po 70 k. puras.

(Dar neviskas.)

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— Hazleton, Pa. Pereitą mėnesį į mūsų miestelį atsilan-
kė Dr. Szlupas; bet czia neil- gai užtruko, ale nuvažiavo į Freelandą Dembskio parapi-
ją sudrutinti kuri jau baigia krikti, lyg Grigo bitės. Mat ir uždėtojai tos parapijos ap-
sivilė! Priežastis griuvimo minėtos atskalunų parapijos yra sz, kurią czia žemiau pa-
rodysiu.

Įkurtojas ir organizatorius visos tos atskalunų kūpos yra p. R. Szis žmogus yra val-
namisliis, jo idėja tik viena lenkystė. Isz pradžių lenkai labai p. R. įtikėjo; jis jūs ža-
dėjo taip sausu keliu iszvesti, kaip Moizė žydus; bet vesda- mas nuvedė stacziai į neisz-
bredamas pelkias, ką tie žmo- nės neturi dabar nei kur dėtis. — Isz pradžių p. R. savo už-
manytą darbą labai karsztai varė, bet toliaus jis tikt braukszt ir priima lietuviszką
bedievį į savo parapiją. Szis jo pasiėlgimas pasirodė begė- diszka apgavyste žmonių aky-
se, kad iszgama R., bjauryda- mas lietuvių, pasakodavo vi- siems bjaurius darbus savo

dabartinio geradėjo Demb- skio. Isz szitos tai priežasties mūsų reformatoriai nustojo tarp žmonių įsitikėjimo, ir dr. Szlupas tapo parkviestas dėl sudrutinimo; bet vargiai į- stengs ką padaryti.

Vyllys.

— Elizabeth, N. Y. 7 d. Balandžio 95 m. Gūdotinas „Vienybės“ redaktoriau, mel-
džiu patalpinti szį trumpą at- garsį ant p. V. Z. straipsnio, patilpusio N. 14 „Vienybės“. p. V. Z. savo straipsnyje Elizabeth'o ir New Yorko lie-
tuvių pastato ant vieno laip- snio, sakydamas, kad tų mies- tų lietuviai yra paskutiniai tautiszkūse darbūse ir dvasisz-
kam pasikėlime. Ant tokiū sulyginimo mes Elizabetisz- kiai netinkam, kadangi jau mes daug daugiau darbavo-
mėsi tėvyniszkūse dalykūse, ne kaip lietuviai New Yorko ir Brooklyn'o; nežiurint aut to, kad jau priesz 30 metų szitūse miestūse galėjai rasti dik-
toką skaitlių lietuvių, kada Elizabeth'e priesz 8 metus dar nei vieno lietuviū nebuvo.

Sziądien jau Elizabethisz- kiai turi 2 draugysti grynai lietuviszkas: szv. Kazimiero ir szv. Jurgio. Szv. Kazimiero draugystė priguli į „Susiv. L. K. A.“ Minėta draugystė jau czia apie savo brolius, kan- kinamus po sziaurės meszkino letena, ba isz priežasties isz-
žudymo brolių Kražiūse darė mitingus ir demonstracijas, o ant Kražių brosiuros paauka- vo \$29,58 centus. New Yor- ko lietuviai taipgi darė de- monstracijas tame dalyke, bet tik per storonę dviejų Eliza-
bethiszkų įstengė tą padaryti, o ant brosiuros paaukavo tik- tai tūs \$8, ką per apvaiks- cziojimą surinko, bet isz savo pusės nieko nedavė. New Yorko lietuviai, mažiausei skaitant 1500, netikt ką netu- ri lietuviszkos bažnyczios, bet ir velykiūnės iszpažinties kaip

reikiant negali atlikti, ba jų nieks į bažnyčią nepriima, kadangi Elizabeth'o lietuviai, nežiurint ant taip mažo skaitlians, ba nebus daugiau per du šimtu, jau sutvėrė parapiją ir jau turi izde \$1400; lotus po bažnyčia taipgi turi apsirinkę ir suderėję, tik iz tulos priezasties negali pirkti iki 17 d. Gegužio szių metų. Elizabethiskiai turi taipgi lietuvizską kliubą, susidedantį iz 84 sąnarių, tūm laik kada New Yorkiečiai sutvėrė kliubą podraug su lenkais ir žydais ir zie jūs už nosių vadžioja. Dar priduriu, kad mus Kazimierinė draugystė 15 d. Balandžio laikys susirinkimą ant kurio kėtinam sutverti „Susiv.“ kūpą.

Taip ir toliaus darbūsimės iz visų savo spēkų, jei tik Dievas padės, bet New Yorkiečiai sziądien su mūmis negali ir nemisliju kad kada galētu susilyginti

Prez. dr. szv. Kazimiero.

V. Kalinauckas.

— *Baltimore, Md.* 9 d. Kovo 95 m. Gūdotinas Rėdytojau! Meldziu Tamstos patalpinti į savo laikrasztį szitą keletą zodzių apie „Misiją“ Dr. Szlupo, kurią atlaikė Baltimore pereitą nedėlią savo pasekėjams, nės gal buvo izkrypę iz jo kelio, idant vėl atversti atgal.

Szlupas pribuvo į Baltimore pereitą nedėlę ir laikė savo kalbas ant salės, kur buvo be abejonės visi jo tarnai susirinkę ir nekurie iz gerų žmonių dėl žingeidumo. Szlupas kalbėjo daugiausei apie straičius ir nevelyjo straičkūti kriaucziams, tarydamas: „kad nieko nepelnysę iz to, pakol kunigai, vyskupai, Popiežius, ir bagocziiai nebus izsnaikyti; ot kad mes galėtume pirmiaus kunigus izsnaikinti, o tai tada butų žemiszkas rojus dėl mūsų“. Bet bėda, kad to negali padaryti, o kad galētu tą pa-

daryti, tai patys taptu bagocziiais, o tada reiktu jūs pačius izspjauti. Kur tų žmonių protas? Toliau savo kalboje pliauszkia ant kunigų kaip įmanydamas, sakramentus ir viską, kas yra szvetu, su trempia po kojų. Jo pasekėjai iz tos pasakos džiaugėsi, bet geri žmonės, turinti sveiką protą, nenorėdami klausyti tų pliovonų, izėjo.

O! koks tas Szlupas paikas!

Kur jo protas? Smegenys? Gal jau neturi? Nės beplatydamas savo bedievystę, gal jau suvis izsbaigė. Asz suvisai tam nesistebiu, nės galėjo taip atsitikti, matyt iz jo kalbų. Tegul kožnas bedievis pamislyja ant to, kad Romiszki ciesoriai negalėjo izsnaikyti katalikų, kada dar buvo mažas skaitlius jų, kankindami visokiais budais, o dabar ką gal padaryti Szlupelis su savo keleis nusususiais tarnais — nieko. Tironiszki kankintojai katalikų iznyko kaip musės rudenyje, taip ir Szlupas su savo pasekėjais galą gaus kada nors ar pirmiaus ar paskiaus, o Bažnyčia katalikų kaip buvo, taip ir bus nepajudinta iki pabaigai svieto, žydės kaipo kokia kvietka su puikiausiu žiedu. Broliai lietuviai, atminkime ir laikykime visados atmintyje zodzius Iszganytojaus, iztartus į szv. Petrą: „Tu esi ūla, o ant tos ūlos pastatysiu Bažnyčią mano, kurios nei vartai peklos nepergalės, o asz busu su jumis iki pabaigai svieto“.

Baltimorietis.

— *Tuckahoe, N. Y.* Gūdotinas rėdytojau „Vienybės“ praszau patalpinti szitūs kelis zodzius į jusų laikrasztį.

Mes lietuviai Tuckahoe gyvename labai mažame skaitliuje, už tai neturime nei szventinyczios, nei lietuvizsko kunigo, nei artimesniūse miestuose nėra. Vienok kožnas bevienas dusauja, ypatingai pri-

siartinant velykinei izspazintei. Taipgi ir szjmet rupinomės ir mislyjom kokį galėsimė sav. lietuvizską kunigą parsitraukti dėl izsklausymo Velykinės. Ir sztai gauname žinią, kad ketina pas mus atsilankyti g. kun. Žebrys. Taip 2 d. Balandžio ir atsilankė szis g. kun.; apžiūrėjo mus dvasiszkais reikalais ir aut galo pasakė dar dailų įsakymą.

Už tai mes visi Tuckahoe lietuviai siuncziame per laikrasztį szirdingą aczių g. kun. Žebriui už jo pasidarbavimą.

Varde visų pasiraszau
Jūzas Jokubinas.

Gūdotina Rėdytė!

Nūsirdziai meldziu patalpinti į savo laikrasztį tą keletą zodzių.

Kad mūsų lietuviai Philadelphiaje ir nesnaudžia, o tai: užsidėjo sav lietuvizską kliubą, po vardu „Lithuanian Independent Cliub“ (niekur neprigulintis), prie kurio jau priguli 138 sąnariai, ir dabar galima pasigirti, kad jau gavome Charteri ir turime sav užarendavotus czielus namus, ant 2 *ulyczios Rytūse poet 903*, kur taip gi turim savo „pool Ruma“ ir 7 szio mėnesio su didele puikybe įneszėme czarтері į savo namus ir dabar busime lygus kitoms tautoms, nės kliube tam turime visokias zobovas ir dėl skaitymo visokių laikraszezių ir knygų.

Dėlto turiu pasakyti dėl mūsų brolių lietuvių „Brawo!“ ir kad jau yra didžiausias laikas, kad visi lietuviai susieitu į vieną kruvą, per ką augsztai pakeltume savo varda czia tarp amerikiecių.

Su gūdone sekretorius kliubo
Antanas Markevyczia.

Susivien. reikaluose.

Prie „Susiv.“ naujei prisiraszė: *Union City, Conn.* kūpos:

1. Geležiunas Vincas,
2. Geležiunienė Marė,
3. Adomaicziutė Marė,
4. Jankauckiutė Ona,
5. Kalvaitis Jūzas,
6. Baltruszaitienė Veronika,
7. Verbila Jonas,
8. Rudys Vincentas,
9. Juknius Jurgis,
10. Dimijonaitis Motiejus,
11. Kudanavyczia Povylas,
12. Kudanavyczienė Elzbieta.

Philadelphia, Pa., prie Dr. szv. Jūzapo: d. 26 Vasario:

1. Paplauckas Feliksa,
2. Glebas Jonas,
3. Gurskis Jonas,
4. Raelzis Jonas,
5. Gurskis Jurgis,
6. Rutkauckas Jonas,
7. Uzemeckis Julionas,
8. Vizemberskis Motiejus,
9. Medzevepris Ignotas,
10. Jocys Aleksandra.

Pittston, Pa., prie cziionyk-sztės kūpos prisiraszė:

1. Didžiunas Petras,
2. Didžiunienė Jieva,
3. Krutulis Paulius,
4. Pilkionis Jūzas,
5. Snapauckas Karalius.

Northampton, Mass., kūpos:

1. Naginskas Jurgis,
2. Uleckas Simas,
3. Uleckienė Urszulė.

Nū T-os Kurlandzkio iz Baltimorės d. 3 Bal. 1895 m. priėmiau Dr.ės szv. Kazimierio dėl Kraziecių \$8. Acziu draugystei už auką.

Kun. J. Žilinskas,
„Susiv.“ prezid.

— *Pittston, Pa.* 6 Bal. 95 m. Iszaiszkinimas (Pasarga) apie klaidas.

Pasarga apie tokią klaidą yra sekanti. Apie Richmond tris sąnarius Aiduką, Szerį ir Szerienę; jų mokestis tapo prisiūsta 26 diena Sėjos 1894 m. per kun. A. Burba \$1,50c., o paskui patys prisiuntė die-noje 24 Grudžio 94 \$3, ir pra-

sžė primindami tūs \$1,50 ką prisiuntė per kun. A. Burba kad patalpiečiau „Susiv.“ knygose. Žinoma tai buvo kucijos diena ir buvau užimtas sztoro darbais, turėjau „Susiv.“ laiszkus padėti į šalį ant tolesnio laiko.

O kada paėmiau traukti į knygą tai neatminiau ar jie man tik tris dolerius prisiuntė, ale asz jiems parasziau knygą į vietą trijų dol. \$450 c., o paskui antrą Vasario jie prisiuntė \$2,40c. tai jų viso prisiuntimo randasi \$1,50-3-2,40, viso labo \$6,90c. o asz per savo neapsižiurėjimą į savo knygą taip įtraukiau \$1,50-4,50-2,40 isz viso pasidarytu \$8,40c., tokiu budu buvau savo dadėjęs \$1,50 prie jų skaitliaus kuriūs dabar prigulėtu man atsilaikyti (\$150). O tiems trims sąnariams pareina mokėti tris posmertines trims sąnariams po 15 centų \$1,35 ir metinė mokestis už pernyksztę ir už szį metą \$3, tai jų pilnas apsimokėjimas iki sziol su 4 doleriais ir 35 centais, tai da jiems yra reikalas sugrąžinti \$2,55c. ir mano \$1,50 tai viso labo turi atsimusztį \$4,5c., szitą atitaisymą ir ponas sekretorius turėtu užsirasztyti (užsizenklįti) savo knygą. O nū „Susiv.“ prezidento lauksiu prisakymo apie sugrąžinimą permokėtų pinigų. Asz mislyju, kurie pinigai tapo permokėti per kokį nesupratimą, o jie atrasti pilnai, tai turėtu buti sugrąžinti priklausanciam.

Taipogi Pagūdoti broliai „Susiv.“ neprivalote manę taip daug turbacyti su tiek daug gromatų, ar tai katras permokėjo isz nesupratimo ar tai katras užsivilkė su mokėjimu. Žinokite, kad asz kožno sąnario vardų ir pravardžių netalpinu savo knygose, tik tai talpinu kas ir kiek pinigų prisiuntė, kada ir isz kokio miesto.

O apie vardus ir apie užvil-

kimą nekurio sąnario arba permokėjimą szaukkitės prie „Susiv.“ sekretoriaus pono P. Naujokaiczio; jis jums paaiskys, ba jis talpina atskiriai kožno vardus ir pravardes ir begi įmokėjimo.

Ir daugelis atsiszaukė, kad kogreicziausei apgarsycziau Organe „Vienybė“. Tas jums buvo pirmiaus parodyta per „Vienybę“ kad ant pereito 9 Seimo buvo nutarta kad tik tai kožno mėnesio pirmutiniamė panedėlyje visų laiszkai prisiųsti siųsis „Susiv.“ sekretoriui, o jis įtraukęs į savo knygą siunczia į Organą „Vienybę“ dėl apgarsinimo. O pernai man buvo prisakyta nū pinigų visus laiszkus siųsti kunigui A. Burbai o jis apgarsinęs „Vienybėje“ siunsdavo sekretoriui.

Szimet Dievui dėkui mūsų „Susiv.“ labai auga ir yra geroje tvarkoje (prižiurėjime). Velydamas kono geriausios kloties dėl savo visų brolių „Susiv.“ sąnarių, pasilieku su žemiausia pagūda dėl visų.

A. V. Tepliuszis „Susiv.“ kas.

Kareivio szūiedotinė,

*Apysaka isz baudziavos gadynių.
(Latv. raszė Upīts, liet. g. L.).*

„Labas rytas, Tryne! pasiskubinau szį rytą ankszcziaus. Gražus lytus lyjo per kiaurą naktį; mislyjau, kad pirma pribusiu, bet jau tavę randu! Ką! jau tavo pintinė pilna raudongalvių, pienių! kokios dailios kelmutės! Kur tu radai tokius didelius baravykus? Ar ne taip, tu, manding buvai jau ir augsztoje pakalnėje ir visus nuskyniai! Ir asz ten buvau, bet radau tik vienas musmėras... Taip sveikino sena Dacza Stypnėkų Trynę. Pankų Dacza buvo sena, dikta moteriszke, pažįstama visame valseciuje kaip per daug sznekė, plepa sziksztulė. Iszmincingieji žmonės jos bijojo, nėsą kuris jai nepamėgo ir ją

žodžiu nors vienu užgaudavo, taji ji paskaitydavo savo didžiausiu prieszu ir taji akysė kitų žmonių apjūdindavo; negerieji žmonės prieszingai su ja pasielgdavo, visur ją užkliudydavo, tegul ji jūs priesz žmones apsznekėtų. Kas tik tai kur valseciuje pasidarė, ji viską žinojo. Prie visų svarbesnių atsitikimų ji buvo liudininke. Reikėjo tikt apie ką nors jos paklausti, tai ji tūjaus pradėdavo nū pradžios iki galui jausmingai pasakoti ir dar turėjo paprotį nugriebti klausytojui už peczių arba už rubų. Ji visados mėgdavo basom kojom vaikszechioti. Ji pati mėgdavo sakyti, kad avimas kojų esąs nereikalingas, laiko tikt gaiszinimas; veidą ji irgi retai kada prausdavo. Szjryt, nors buvo labai vėsus rudens rytas, ji atėjo į girią basa. Pakulinis undarokis (sijonas) ir lopyti nudriskę kailiniai (skranda), per kurių placzias skyles buvo regėti pakuliniai marszkiniai, dengianti jos kuną. Ant jos galvos tunavo supurvinta skarytė, o jos szirmi plaukai kabojo kaip ant veido, taip ir ant peczių. Jos rukszliotas veidas dar bjauresnį povizdį iszrodė. Stypnėkų Trynę, turėjo, apie 18 metų amžiaus, tamsoką, bet pritraukiamą povizdį. Jos apvalus veidas, vidutinė ir apskriti nosis ir jūdės akys iszrodė teisingą ir patinkamą povizdį. Szi, matyti, paisė ant rudens laiko, todėl buvo apsiavusi naujomis nagingėmis pancziakomis. Trumpa, pilka jupele, margas undarokas ir baltas lininis kvartukas (žiurksztas) su margu raudonai žaliu kaspinu (raikszechiu) apsiutas, liudyjo, kad szi mergina yra darbszti ir vikri. Marga skarytėlė ant galvos užbaigė jos papūszalą. Ant daugelio Pankų Daczos žodžių ji tikt atsakė taip: „Labryt, labryt, mocziute!“ Daugiaus ji nieko negalėjo sakyti, ka-

dangi Pankų Dacza savo paprastame greitume sznekėjo toliaus:

„Užvakar naktį buvau pas Liepinius talkon linų kulstyti. Szis tai yra geras ukininkas; jau visi javai iszkulti, linai iszminti ir iszkulstyti, szįdien net verpia! Taip, taip, mano mergyte, geriems ukininkams viskas gerai einasi. Liepinis turi pas savę gerus žmones. Ot ir vakar alus net laistosi, pats žinia, leidžia alų ir dūda, kad tikt gertų. Aulink parneszė ir degtinės. Taigi, ir buvo gyvenimas! Pati ukininkė dkecziai prikepė ragaiszių; visiems dūda, kad tikt valgytų. Asz tikt taip buvau nuėjusi prisiziurėti viskam, kaip jie ten gyvena, tū Liepinių Bertulis iszeina, tūjau ji pažįsti, pradėjome sznekėti ir veda manę vidun. Tai buvo gyvenimas, kaip per svodbą! Atnesza degtinės. Asz turėjau gerti su visais drauge. Kaip pabaigė, tai prasidėjo jūkavimai. Bernai pradėjo lakstyti kaip mulkiai! Su manimi ir jūkavojo kaip su jauna mergina. Pargrįžau tik tai anksti isz ryto!“

Dabar tikt užtilus ji pamatė, kad Trynė buvo nususukusi visai į kitą pusę ir jos kalbos nesiklausė. Ji kiek užpyko, vienokėjo paskui ją ir pradėjo savo szneką:

„Trynele! ar tu žinai, kad Miltinių Grietė su Garinių Karliu (Karoliu) vakar pusvakarėje gavo musztį?“

„Kam czia žinoti?“ Trynė ruszcziai atsakė, pasilenkdama grybą rauti. Toks atsakymas Daczai labai nepatiko. Tarydama sav po nosiai: „argi užsimoka su kvaile sznekėti“, Dacza pasisuko į kitą pusę.

Priesz pusryczius Trynė jau buvo pririnkusi grybų pilnas pintines irėjo namon, dar kur rasdama grybą dėjo į žiurksztą, bet ir vėl ji patėmyjo Pankų Daczą.

Szi jau isz tolo pradėjo

sznekėti ir klausė, ar ana nėra macziusi dar kokio grybo:

„Asz buvau kiaurai net iki pacziai didziai grabei ir dvaro pievų, bet neužėjau nei vieno grybo. Darbo laikas, ką czia sakyti! Sziadien nemaž nėra grybų. Tu bet turi daug, kur jūs rinkai? Ar jau tu eisi namon? Eisiva, ir asz taipgi eisiu! Bus trumpesnis kelias, keliaudami galėsiva paplepėti (szj bei tą sznekėti)“.

Abidvi pradėjo eiti. Dacza it akyvai žiūrėjo ant Trynės grybų ir isz to džiaugėsi: „Ar žinai ką, Tryne, dūk man sziūs grybus, kurie randasi tavo pintinėleje. Asz visai nesurinkau. Kitą syk, kaip surinksiu, asz tav jūs atidūsiu“.

„Ne, Dacza mamyte, negaliu dūti. Ką uktvėrė (gaspadinė) pasakys, kaip su tusz czia pintinėle pargrįžsu?“

„Kas czia niekai, pati nenori dūti, tai randi iszskalbėjimą. Ar uktvėrė žino, kiek miszkia yra grybų? Pasakyk, kad jokių nebuvo“, taip Dacza ją mokino.

„Ne, melūti negaliu“, Trynė ruszcziai atsakė. „Nemaž taip daug nesznekek! Asz gerai žinau, kodėl tu nedūdi: nori pasirodyti labai isztikima pusininkui Pecziui (Petlei), todėl nedūdi. Ant jo tav neapsimoka pasitikėti, tu jo niekad už vyrą negausi. Vargšzas Peczius!“ ji slapta atsidusėjo.

„Kaip taip galite sznekėti!“ Trynė, labai iszraudonavusi ir taisydamosi verkti, atsakė: „Asz apie tai visai nemislyju. Jei norite, imkite sziūs grybus, kas mano skraistėje, bet isz pintinėlės negaliu dūti“, ji grandingai užbaigė, kratydama isz skraistės grybus į Daczos pintinėlę.

„Aczių, vaikeli! Aczių! Neverkk! Juk niekas negirdėjo“, Dacza toliaus žengdama, ramino raudojancią

mergszę. „Tavo uktvėrei gal kito pavalgio nėra, kad ji tav prisako rankioti grybus! — Kad ir netaip būtų, bet rudens laike kaip visus žmones užganėdinti valgyje“, taip po kiek laiko Dacza, nesulaukusi atsakymo ant savo užklausymo, prikerge ir tad ant kokio laiko, nežinodama nūko pradėti sznekėti, užtilo. Trynė tylomis verkdamasė ją. Buvo galima matyti, kad kas jai ant szirdies guli, bet ji nenorėjo to pasakyti. Betgi ant galo Trynė nedrąsiai pradėjo:

„Kodėl pirmiaus tamsta sakei: Ak tu vargšzas Peczius! Ar jam kas pikto pasidarė?“

Dacza blėdingai pažvelgė į Trynę. Bet veik jos negeris szypsavimai persivertė į draugkentėjimą. Ji mergszės akyse iszskaitė ir suprato jos szirdies jausmus; ji sužinojo, kaip jauna mergina apie Pecziaus likimą ima gyvą dalyvumą; taip, ji žinojo viską, žinojo, kad trynė myli Peczių. Per kiek laiko prisiziūrėjus Trynei, ji ją pagavo už rankos ir į saulę pažvelgus tarė:

„Dar yra ankstyvas laikas. Tu szj rytą esi gana ir dikcziai dirbusi. Nėra nūdėmės (grieko), kad tu truputį atilsėtum. Eiksz, eisiva už ano kadaginio krumo, ten galėsiva nepertraukiamai pasisznekėti, ten tav papasakosiu apie Peczių!“

Trynė ant to visko pristojė. Atsisėdusi, Dacza pradėjo:

„Mergyte, tu man patinki, tu esi gera mergyte, pirmai su tavimi pasielgiau nepriderencziai, kad norėdama tavę užgauti, sakiau, jog tu trokszti Pecziaus, bet dabar isz to džiaugiūsi, kad per tai tapome ir busime geros sandraugės. Apie Pecziaus jaunystę, gal buti, kad jau tu žinai“, ji atidziai pradėjo, laikydama Trynės ranką savoje netyroje rankoje ir jai į akis stacziai žiurdama: „bet apie tai niekas,

pradėsiu nū pat pradžios. Gal bus atgalios daugiau per 20 metų, kad tulą naktį pasenį kalvį Kaulą atsitiko nelaimė. Kalvis tik su savo paczia buvo stuboje (vaikų jie neturėjo). Kalvienė prisikėlus klausė: kas czia ermyderius kelia, bet niekas jai neatsakęs. Ji vėl nuėjusi gulti. Umai girdi lauke kudikio klegėsį. Kalvienė labai nusigando, mislyjo, kad kas vaidyiasi. Kalvis pradžioje nenorėjęs eiti žiūrėti, bet kad jūtolyn jū didyn klegėsis ango, tad paėmęs gerai drūtą lazdaėjo žiūrėti, kas ten yra. Atėjęs mažą kudikį, nudriskusiūse vystyklūse suvystytą ir įnesęs jį vidun, bet kalvienė, vis dar netikėdama, kad tai po teisybei yra kudikis, o ne kokia baidyklė, variusi kalvį su kudikiu laukan. Tik tai, antrą rytą, kaip gaidys jau kelis syk pergiedojo, o baidyklė dar neisznyko, ji pradėjusi penėti mažąjį su pienu. Antrą dieną nuneszusi mažytį pasponą, kurs, iszklausinėjęs viską, kaip buvo, kur rastas, apžiūrėjęs mažytį, apsiklausinėjęs ar kas nežino, keno jis esąs, tada atidavęs kalvienei auginti, už tai jai prizadėdamas kas metą dūti po purą kviečių. Apart to ir kuningas sznekėjo apie mažytį, klausinėjo, ar kas nežino, kas yra jo tėvai? Kad nė vienas isz jo parapijonų nežinojo, tad kuningas pradėjo visus barti, kodėl nesiranda kaltiejie. Jau mažytis Petrelis, kuriam dar tą sykį nebuvo jokio vardo, bet tik paskui tapo nunesztas kriksztyti, gavo gerą iszbarimą, kodėl jo tėvai nesiranda ir dabar parapijoje pasidaręs toks papiktinimas. Ir dabar man tie žodziai yra atmintyje, ką kuningas mažam kudikiui tarė: „Ir tu mažas nusidėjėli, dėl kurio piemens avyse toks trukszmas pasikėlė, tu visam esi kaltas.“

(Toliaus bus).

Dainos.

Surinktos Krūpių parapijoje, Sziaulių pavieta.

VIII.

Kad mudu augom,
Viens antrą lankėm
Kas nedėlios rytelį
Macziau iszjojant.
Macziau parjojant,
Macziau žirgą balnojant.
Ka tu iszjodams,
Žirgą balnojai,
Asz ruteles ravėjau.
Kad tu parjojės,
Žirgą balnojai,
Asz graudziai apsiverkiau.
Mergele mano
Jaunoji mano
Dėlko tu graudziai verkei.
Kaip asz neverksu,
Jaunas berneli,
Asz kalbeles kentėjau.
Neatbok nieko,
Jauna mergele,
Mano paties kalbelės.
Asz pats kalbėjau
Asz pats vainojau,
Kad kitiems pavydėjau.

Julė Tamosziuniėnė

Ruduliai, 28 Sėjos, 1887 m.

IX.

Vai neturiu kur gulti,
Kur galvelės priglausti (2 kr.)
Gula ant mano kelaczių,
Ant baltųjų rankaczių (2 kar.)
Atguldama palikau,
Pabudusi nebradau
Ant galvos vainikėlio,
Ant rankelių ziedelio.
Einu keliu keleliu,
Sutinku du paukszteliu,
Sutikau sakalėlį,
Mėlyną balandėlį,
Klaus, ko jieszkai mergele,
Szioj baltoje dienelej?
Jieszkau aukso ziedelį,
Ir rutų vainikėlį.
Cit neverki mergele,
Tramdyk savo szirdelę
Mes tai busim svietkeliai
Tav rutų vainikele
Ji auksine ziede.

Ona Szinatlė,

Ruduliai 28 Sėjos.

X.

Broluželi ko liudi, ar tu savo neturi?
 Kad ir savo neturi, gali linksmas būti.
 Kepurėlę kiliojau visas jaunas viliojau,
 Visas jaunas viliojau, siaip su visom kalbėjau:
 Kad sziaudų kulys žydės, sausas karklas lapus sklės,
 Tad vedu abudu vieną dumą dumosim;
 Kad vandenį plunksnos grims, akmenėliai virszui plauks,
 Tad vedu abudu vieszkelacziu eisim,
 Kad mū biczių vilnas kirps, o isz vaszko peczius dirbs,
 Tad vedu abudu, prie grotelių klaupsim;
 Kad isz vėjo grabus dirbs, o ant oro kapai bus,
 Tad vedu abudu į lovelą gulsim.
 Kiek ant dangaus žvaigždelių, kiek ant žemės žolelių,
 Tiek mergeliai yr' metelių, tiek berneliui dumelių.

Ona Kaladinskienė, Narbucziai, 25 Vasario 1888 m.

XI.

Verk, mergele, szukūdama geltonas kaseles:
 Atsiuntino jai bernelis brangias dovanėles,
 Atsiuntina aukso žiedą, kad gaudžiai neverktų,
 Kad pributų utarninke anksti į bažnyčią,
 Ein mergele per bažnyčią gentims kloniodama,
 Skausta, plyszta szirdis mano savą paveizant,
 Surisz mudu, abu jaunu, kaip du balandėliu.
 Atsikėliau anksti rytą, seredos rytelį
 Žiur', veizu ant galvelės nebyr' vainikėlio,
 Eikim, eikim bernuželi į rutų darželį
 Eikim skinti žalių rutų pinti vainikėlį,
 Neb'velyja matuszėlė į darželį eiti,
 Nebeskinti, nebepinti žaliųjų rutelių,
 Eik szian, eik szian matuszėle asz tav dovanosu,
 Žalias rutas ir rozeles ir jaunas dieneles,
 Man nereikia rutų, rožių nei jaunų dienelių,
 Atidavei bernuželiui tu mano dukrele,
 Žid' rozelės lelijėlės nors metūsi kartą,
 O jau tavo jaunos dienos paskutinį kartą.
 Nebžinos jau aukso žiedas ant tavo rankelių
 Nebžaliūs ir vainikėlis ant gelsvų kaselių.

Marė Breinienė, Pailiai 12 Vasario, 1888 m.

LIETUVOS ISTORIJA

nū seniausiu gadyniu iki Lublino unijai.
 (Tąsa).

Vytautas ant galo nuleido ir tereikalavo 40,000 auksinų sav karės izdų, kurių stokūjant Lenkų ukės lobiuje, Krokavos pilės vyras Spitko iszmelstinai tą sumą Vytautui nūguldė. Darin Vytautas palikdams sav pilę Vinicą ir Bruslavą, adavė kitą Padaliją su pilėmis Komencziaus, Smotricės, Skalos ir Czer-viena gradeco Lenkų ukei, kurias karalius isznamojo palukų vieton minavotam Spitkui lig sav mantą iszrenkant.

Kad Vytautas su savo atkakliais urėdais Jūdūse Gudūse ir Padalijose kariavo, kryževiai tūm tarpu trimis žaromis Lietuvą nusiaubė. Su viena kariauna kryževių marczelga nuteriojo Lietuvą, su antra Juningen d. mistro brolis su Že-

mijos urėdu apygardos Varnių ir Raseinių Žemaicziūse nudegino, o su trecziaja Koborg, komendotą pilės Balgas, Palenkija (Podlachia) ir apygardas Drahiczino nusiaubė kardu ir ugnia, kad tūm tarpu Lietuviai ir Žemaicziai, iszleidę savo kareivius su Vytautu į Gudus, nebstengė kaip reikent gintiesi nū Vokieczių, kurie sugrieję tenai nepasiekiamą grobį, nuslogūti turtais pargrįžo į Parusnį. Bet pargrįžęs Vytautas nū Padalijos karių įkanden gulo į Parusnį ir tenai Istrupio apygardose tą patį iszdarė, ką buvo kryževiai Žemaicziūse ir Lietuvoje padarę.

1396. Gudų pusėje viskas buvo nutilę, bet Svidrigalius, skaugėdams Vytautui laimos tūjtimpos gundino abu mistru Padaugavyje ir Parusnyje karen: kurio paklaususiu Sausio menesyje ipūlė į Lietuvą ir Žemaiczius ir baisiai baiseniai tulas apygardas nuteriojo. Vytauto kareiviai Gudūse tūm tarpu dūnose žiemavojo, negalėjo įkanden Vokieczių drausti, czionai sukėlęs skubinais tulus pulkus apstojo Dauguvos pilę (Dinaburg), į kurią varu įsilaužęs iszdrevėjo Vokieczių lobį ir baisiai baiseniai apygardas ugnia ir kardu nusiaubė. Buvo Vytautas jutęs Svidrigalių isz Parusnio ir Padaugavio persikėlusį, darin tarė, jog jis nū tos pusės kariaus Lietuvą, nū kurios ji iki szio laiko turėjo atvangą. Bet Svidrigalius ką kitą dūmojo: kaipogi regėjo, jog kryževiai kariaudami Lietuvius trukiais bei antpūliais patys savę turtina, o jam nieko gero nedarė, darin susimokino su Gudų didūmene Vytautą visotinai kariauti.

Vitebsko srytį valdė tūm kartu vardan Lenkų karaliaus Teodorius Viosna, kaipo jo veldėmė, noris ji Lietuvoje buvo, bet kaip tankiai nutinka, karaliaus urėdas Vitebske daugias linksminosi nekaip rėdu rupinosi; darin Svidrigalius kliaudamas Gudais su tukstancziu joties Padaugavio Vokieczių atlindo per Polastekės girias pas vitebską ir jo abi didi apstojo, pacią vietuvę tūjau užėmė ir sugavęs vėplą Viosną, per murą arba zomatus iszsviedino. Paskiau užėmė Orszą ir kitas piles tarp Daugavos ir Niperio upių esanczias be kokio vargo, kaipogi Gudai jam patys pasidavė pagal sutarimą.

Jaugalius susigėdo toje notyje ir savo urėdu, darin bru-ko Vytautui Svidrigalių sudrausti. Szis veikė pasiėmė, ketėdams kriviczius pamokyti, kaip jie d. Lietuvos kuningaiksztį tur gūdoti. Orsza tūjau apent Vytautui pasidavė. Taip pat kuningaikszečiai Drucko, kurie Svidrigalių buvo szelpę, prisiekė, kryžių buczyūdami, Vytautui ir jo palikunams tarnauti, kuriems Vytautas dovanojo. Tą patį padaręs Jurgis Sviatoslavicz, Smolensko kuningaiksztis, savo kariauną su Vytauto sunėrė.

Vytautas, pastiprinęs savo kariauną tais talkėjais, traukė priesz Vitebską, kurį tūjau apstojo. Ketures nedėles Svidrigalius užsirakinęs tenai su kalavijonų kareiviais lig paskūjo gynėsi su tokia narsybe ir kantrybe, kurių apraszyti negal. 30 dieną Lietuviai dienu nemetu pralaužė artymus murūse žemosios pilės, į kurią Vytautas su savaisiais įsigrudo. Nu, viskas buvo žemojoje susikėlė į augsztąją pilę, tenai tokiam svieto suspaudime radosi badas, tūjau ir sedicija kėlėsi priesz Svidrigalių ir augsztąją pilę Vytautui adavė. Ir taip Vytautas įgavo į savo nagą nevien pilę bet ir patį Svidrigalių, kurį apkalęs nusiuntė Jaugaliui į Lenkus, o Vitebske Lietuvius perdejo savo urėdais.

(Toliaus bus.

Margumynai.

Rusiszkai laikrasčiai praneša, kokios buvo pasekmės įstatymo caro Aleksandro II, kuris 1886 metų uždėjo 300 rub. koros ant tos žydizkos šeimynos, kurios sunus pasilėpė nū atlikimo tarnystos kariumenėje (vaiske). Per 8 metus (nū 1886 iki 1893) ta kora pritiko 24,000 žydizkų šeimynų, nū kurių tokiu būdu reikėjo surinkti 7,200,000 rub.; surinkta vienok tapo tikrai 350,000 rub.; kitos šeimynos mokėjo paslėpti savo turtą, taip kad 300 rub. nebuvo iš ko padaryti. Tai atsitiko vienoje Maskolijoje; Lenkų karalystėje, kur žydų kur kas daugiau, suma tų korų išnesza dar daugiau, vienok neatitkau tam dalyke tikrų žinių.

— Nauja siauravamzdė *szaudyklė*. Austrijos valdžia paliepė ginklų fabrikai Steirio pristatyti paskirtą skaitlių naujų *szaudyklių* į savo armiją. Vamzdis turi tikt 5 milimetrus pločio (mažiau kaip pusę colio). Pirmutinis kulkos greitumas 850 metrų į sekundą (3 versto); kulka labai mažai krypta į šalį ir žemyn. Labai lengva, iš tos *szaudyklės* šaujant, pataikinti į pėkštinių, už vieno versto stovintį, o į raitelį — 1½–2 verstų. Už 3 verstų perlenda per žmogų, sutrupindama jo kaulus, jei kur jūs dasiekia. Išarti — permusza medį, pusę sieksnio (1½ arszino) storą. Rodos, tokias kulkas niekas negali sulaikyti; tū tarpu at-rado, kad sieksnis sumuszo į kruvą sniego sulaiko kiekvieną kulką: teisina tai tū, kad kulkos sukasi apie savę ir per tai apsivelia sniegu. Jei kulka atsimusza į storą geležį, tai sutrupa ir tyszka į visas puses, o tie taszkai smarkiai gali sužeisti arti stovincius žmones. Austrijiečiai

vadina tą naują išradimą „at-eities *szaudykle*“, bet neapsiima į visą savo armiją ją įvesti dėl didelio jos brangumo.

Klaidu atitaisymas.

Korespondentas iš Newar-k'o N 15 savo korespondencijoje paraszė: „Bus užpraszyti dainoriai iš Brooklyn'o“ vietoje, bus užpraszyti dainoriai iš New Yorko.

Patarles.

Pas Dievą visi lygus.
Paslėptų daigtų lai nežino moteriszkė.
Pats meta, pats audžia.
Pateptais ratais greičiaus važiuosi.
Pažins sziksza degutą.
Pažinsi prietelių nelaimės gadyneį.
Pazįstu tavę žolele, jog esi nūtrinėle.

Apgarsinimai.

Dėl parandavojimo randasi daili vieta, miestelyje Miners Mills. Szale Wilkes-Barre, Pa. kuri yra apgyventa daugybe lietuvių, lenkų ir slavėnų kurioje nėra nė vieno perkupczio iš tų tautų. Tūm tarpu galima uždėti krautuve, yra gyvenimas dėl familijos ir tvartas randa pigi laisnai galima gautie katrą metą norint. Dasižinokite po szu ant-raszu:

John Whelan
Miners Mills, Luzerne Co. Pa. (18)

Lioterija! Lioterija!

Jeigu norite išgrajiti \$100 ir paaukauti ant statymo Lietuviszkos Bažnyczios, Forest City Pa., imkite, mieli viengencziai, tikičius ant lioterijos. Tikietai tik po 50 c. Jūs galite gauti pas prezidentus draugyszių prigulinezių į „Susivienyji-mą Liet. Amerikoje“.

Grajus bus 4 Liepos 1895 m. Forest City Pa.

Lioterijos Komitetas.

Dr. J. H. Vastine.

Reikale atsilanko skubiai nežiurint diena ar naktis. Ofisas antrose du-ryse nū paczto. Plymouth, Pa.

Knigos

pargabentos iš užmarės:

Maldų knygos,

Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiesku ekar-bu 2.00 iki 3.00.
Garbe Dievui ant aukszybės „ „ „ \$1.50.
Balsas Balandėlis 1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveikalo kanticzkų 75c.
Istoriszkos dvasizskos italpos knygos,
Gyvenimas Vieszapatis Jezaus Kristaus, 75c.
Istorijseno ir naujo įstatymo su abrozėl. 15c.
Istorijseno įstatymo „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ 20c.
Menuo žawencziiaus Marijos Panos 30c.
Sopulėj Motynos Dievo „ „ 20c.
Evangelijos supulkele apdarais 1.00c.
Gyvenimai Szwentųjų, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, trecia ir ketvirta dalis už kožną dalį po „ „ 85c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „ „ 10c.
Stebuklai Dievo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriszkos knygos svietszkos italpos.

Istorijs Lietuvos „ „ 30c.
Trumpa senovės Lietuvių Istorijs 10c.
Apilinkrasztis kun. Petravycziaus (Vilniaus) džiakonytės kuningus 1870 m. „ „ 5c.
Už ką mes lenkams turime būti dėkingi arba nūdėkingi, graži knygutė kurioje apraszta visai mūsų prieteliai su lenkalei pat krikšto Lietuvos 5c.
Žiponas bei žiponė „ „ 40c.
Žirgas ir valkas „ „ 20c.
Vytautas didis Lietuvos kunigalkasztis 30c.
Aple senovės Lietuvos pilis „ „ 10c.

Knigos poetizskos.

Senkaus Jurgis „ „ 15c.
Vitolloranda, pulkus poematas iš senovės Lietuvių gyvenimo, 2 knygos 1.25c.
Dānelaczio pavasario linkamybės 10c.
Konradas Valenrodas „ „ 10c.
Tėvynizskos giesmės „ „ 5c.
Jākaunos dainos „ „ 5c.
Naujos dainos „ „ 10c.
Birutės dainos „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ 40c.
Petro Armino raszta — eilės 10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatralizska 10c.
Ponas ir Mužikai, Drama penkiose permalnosė, paraszta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.

Palangos Juze, linkami skaitymai „ „ 20c.
Kas teisybė tai nemelas pulkus apysakėlės iš Lietuvių gyvenimo 15c.
Historijs apie gražą Mageloną, diktori karaliaus iš Neapolio ir apie Petrą karalių 20c.
Pajudikime vyrat žemę, pulki apysaka paraszta patrijotizskoje dvasėje pagal vengrizzką pono A. iš B. autorius knygutė, „Kas teisybė tai ne melas 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (jākinga) 5c.
Žiemos vakaro adynėlė, vokizskom raidėm 20c.
Mužikėlis „ „ 15c.
Valių knygutė „ „ 15c.
Ant Nakvynės „ „ 5c.
Kaimynų pasaka 5c.
Kaukazo belaisvis 5c.
Kur melė, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas daigtas 5c.
Pasakojimas apie valtą ir jo rasztinįką 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Tilviko pirktelė 5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Szaltabuziusko Senelio“] 15c.

Mokslizski rankvedžiai ir kitokios knygos

Kninga dėl išsismokalinio visavietinės kalbos 15c.
Aple buvimą Dievo „ „ 5c.
Grieszninkas priverstas metavotis „ „ 15c.
Pamokalai apie trusą „ „ 5c.
Talmudas ir mūsų žydai „ „ 10c.
Szkalas su kalba „ „ 20c.
Prieszauszris „ „ 20c.
Kaip įgti pinigų ir turtą „ „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Gėnių dėdė, graži pasakutė kur išrodyta, kaip labai svieta elogina maskolijų valdžia 5c.
Aple Dangų 5c.
Final ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Lietuvos gaspadinė 10c.
Žodynas kun. M. Miezino \$200.
Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas su puikiais paveikalais 15c.

Trumpa peržvalga lietuvių darbų

Amerikoje 20c., dėl perkupczlių po 10c.
Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1891 m. po 10c.

Ivairios dvasizskos knygos,

Pamokalai ant didziųjų metinių švenčių ir di-džiosios nedėlios, 50c.
Tiesos Žodžiai, 35c.
Filotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.
Pokilis Szventųjų „ „ 15c.
Išguldymas metinių švenčių labai naudinga knygutė 10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „ 40c.
Kas yra griekas? „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ 15c.
Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
Ariolka yra nūdal; su iliustracijomis 30c.
Garsas apie baisybes Dievo sūdo 25c.
Raktas į dangų „ „ 15c.
Didžioji nedėlia „ „ 5c.
Kaip Sumeniją nuspaikyti „ „ 15c.
Vadovas į dangų „ „ 40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „ „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ 5c.
Lietuviszkos miszios „ „ 10c.
Kasdieninės Maldos „ „ 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdionė [polka] 30c.
Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c.
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldėlimis po 5centus.

KNINGOS

EOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorijs, nū seniausių gadynių iki Gediminui D. L. K., paraszta 1850 m. Simano Dankanto. Kninga pirma, gaunama už 1.50c.
Budas Senovės Lietuvių Kalbėnų ir Zemalczlių paraszta Simano Dankanto, gaunamas už 1.00.
Istorijs Katalikų Bažnyczios, „ „ 1.00.
Europos Istorijs su žlamaplais „ „ 50 ct.
Lietuviszkos Dainos iš visur surinktos 200c.
Pasakojimas Antano Tretninko paraszė vysk. Zemalczlių Motiejus Valancziuska, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Dievaitis, apysaka szios gadynės 1.00 ct.
Apleka Dievo „ „ „ „ 1.00.
Aukso Verszis, labai pulki drama „ „ 20 ct.
Boleslawas arba antra dalis Genowefos 30 ct.
Du pulkus apraszamaį apie nedorybę zydo ir piktą augynimą wajku \$1.00.
Eglė, žalczių karalienė ir išgriovimas Kauno pilies 1363 m., du pulkus dramatal paraszti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Historijs gražios Katrukos ir jos visoki atsitikimai 10c.
Historijs iš laiko Francuzkos „ „ „ „ 30c.
Iš po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi pulkos apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.
Istorijs Saptynių Mokintojų „ „ „ „ 5c.
Jurgis Mlostawskis „ „ „ „ 80c.
Juozypas Konuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdžia maskoliaus 50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantį atsakymą 10c.
Konstitucija dėl darbininkų „ „ 10c.
Namelis pustelniko „ „ 75c.
Nedorybes Rymo Ciesortu, historijs iš tajko „ „ „ „ 80 ct.
Pulkus apraszamaį tikru atsitikimu iš „ „ „ „ 40 ct.
Prawadnikas angeliskos kalbos neabdar. \$1.00.
Pulkus apraszamas aple Lietuvą „ „ \$1.00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ „ \$1.50 ct.
Senowos apraszamas aple Duktery „ „ „ „ 50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis 15 ct.
Lykra teisybe iš Suwalku gubernijos 65 ct.
Titkus Persų Karalius, „ „ „ „ 25 ct.
Užayetanawik ant to geraj „ „ „ „ 50 ct.
Witasir Korynna historijs iš tajko persekiojimo Bažnyczios S. per Deoklecijana 95 ct.

Kas nori gero tavoro gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegu atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.